

CÂNTECE CULESE

CU DRAGOSTE

PENTRU
ȚARĂ ȘI NEAM

*Te binecuvântează, iubită Românie, țara bucuriilor și durerilor mele, frumoasă țară, care ai trăit în inima mea și ale
cărei cărări le-am cunoscut toate. Frumoasă țară pe care am văzut-o întregită, a cărei soartă mi-a fost îngăduit să
o văd împlinită. Fii tu veșnic îmbelșugată, fii tu mare și plină de cinste, să stai veșnic falnică printre națiuni, să fii
cinstită, iubită și pricepută.*

Regina Maria a României.

CUPRINS

Cântece patriotice

Acolo este țara mea	1
Apa trece, pietrele rămân	2
Astăzi fraților români	3
Așa-i românul	4
Avem o țară	5
Basarabia pe Cruce	6
Basarabie	7
Basarabie nu plânge!	8
Căciula	9
Când a fost să moară Ștefan	10
Cântec pentru Bucovina	11
Cântecul Iancului	12
Cântecul străinătății	13
Cântecul tricolorului	14
Cât trăim pe-acest pământ	15
Cea din urmă noapte	16
Clopotul reîntregirii	17
Dac-am plecat Ardealul din tine	18
Doamne ocrotește-i pe români	19
Deșteaptă-te, române!	20
Eminescu	21
Floare de colț	22
Frați români din lumea-ntreagă	23
Hai, hai Munți Carpați	24
Hora Unirii	25
Hai să-ntindem hora mare	26
Imn	27
Iancu la Tebea	28
Imn dacic	29
În limba ta	30
Jurământ la Putna	31
Jurământ pentru Ardeal	32
Limba noastră	33
Limba română	34
Limba românească	35
Luptători de frunte	36
Marșul lui Iancu	37
Marșul lui Tudor	38

Măi Ardeal, Ardeal, Ardeal	39
Măi, stejar	40
Măi, române, românaș	41
Mihai Vodă cel Viteazu	42
Moții mei	43
Mugur mugurel	44
Noi români din neam de frunte	45
Noi suntem români	46
Nu uita că tu ești dac	47
Ne-au călcat străinii	48
Pe Câmpia Libertății	49
Pentru ea	50
Peste Prut, la răsărit	51
Pe-al nostru steag e scris Unire!	52
Puneți șeile pe cai	53
Plâng munții Ardealului	54
Răsai	55
Răsună un tulnic	56
Românul	57
Românie, Românie	58
Ștefan, Ștefan, Domn cel Mare	59
Suntem români mereu	60
Tot ce-i românesc nu pierde	61
Treceți batalioane române	62
Trei culori	63
Tu, Ardeal	64
Țara lui Foaie verde	65
Țara mea-i un colț de rai	66
Vin românii, vin la Alba iar	67
Transilvanie frumoasă	68
Vai săracii dușmanii	69
Balada lui Tănasă Todoran	70

Cântece ceremoniale de cătănie

A cătanelor	71
Astăzi, mâine, io mă duc	72
Bată-mi-ce, mumă, bată	73
Când era ca să-mi petrec	74
Cântă cucu-n vârful dă nuc	75
Cântă cucu sus pă vie	76
Cucule, aripă neagră	77

Decât la-mpărat cătană	78
Doamne, negri mai sînt munții	79
Frunza verde ca iarba	80
Io mă duc, codru rămâne	81
Io mă duc mândră cătană	82
Nu-mi pare rău că mă duc	83
Zîua bună satule	84

Cîntece despre cătănie

Cîntec vechi de cătănie	85
De când războiul s-a-nceput . . .	86
Dunăre apă vioară	87
Dimineața când mă scol	88
Ioane, Ioane	89
Irma me	90
Munte, munte piatră sacă	91
Prin gară prin Cernăuți	92
Râtule cu iarbă rară	93
Trimăs-o-mpăratul carte	94

1. Acolo este țara mea

Versuri: Ioan Nenițescu¹

Muzică: Tudor Gheorghe

Acolo unde-s nalți stejari
Și cât stejarii nalți îmi cresc
Flăcăi cu piepturile tari,
Ce moartea-n față o privesc;

Acolo, unde-s stânci și munți,
Și ca și munții nu clintesc
Voinicii cei cu peri cărunți
În dor de țară strămoșesc;

Și unde dorul de moșie
Întotdeauna drept a stat
Și bărbăteasca vitejie
A-mpodobit orice bărbat;

Acolo este țara mea,
Și neamul meu cel românesc!
Acolo eu să mor aș vrea,
Acolo vreau eu să trăiesc!

Acolo unde întâlnești
Cât ține țara-n lung și-n lat
Bătrâne urme vitejești
Și osul celor ce-au luptat;

Și unde vezi mii de mormane
Sub care-adânc s-au îngropat
Multime de oștiri dușmane,
Ce cu robia ne-au cercat;

Acolo este țara mea
Și neamul meu cel românesc!
Acolo eu să mor aș vrea,
Acolo vreau eu să trăiesc!

2. Apa trece, pietrele rămân

Repertoriu: Sava Negrean Brudașcu

Dar toate trecură,
căci un proverb român,
Spune: apa trece,
da pietrele rămân.
(×2)

Fost-au vremuri grele,
vremuri de amar,
Sub domnii străine,
chiar de la Fanar².
Fost-au vremuri grele,
vremi de pribegie,
Vremi de grea durere
și de asuprire.

(refren ×2)

Au fost și neprieteni,
ce spus-au ne-ncetat,
Cum ca România,
e-un stat neînsemnat.
Pe harta lumii este
un stat atât de mic,
Că dacă există,
mulți nu știu nimic.

Vrut-au să-l prefacă
în pașalâc turcesc,
Provincie maghiară
sau district nemțesc.

(refren ×2)

¹(1854 - 1901), profesor, om politic, voluntar în armată în Războiul de Independență.

²După cucerirea Constantinopolului de către Otomani, în anul 1453, aristocrații greci s-au retras în cartierul Fanar, unde se afla și sediul Patriarhiei Ecumenice a Constantinopolului. „Fanarioți” alcătuiau pătura superioară a societății în Imperiul Otoman al sec. XVII-lea și al XVIII-lea, aveau mare influență politică și ocupau funcții administrative importante în Imperiu. Între 1711 și 1821, erau numiți de Sultan ca Domnitori în Valahia și Moldova. În total în cele două principate, au fost numiți 31 de domni din 11 familii diferite. Pentru a satisface nevoile crescânde ale Porții, pentru a-și plăti creditorii și pentru a-și asigura beneficii perso-

3. Astăzi fraților români

Repertoriu: Mănăstirea Putna

Astăzi, fraților români,
Ne vedem și noi stăpâni
Pe-ale noastre vechi moșii
Ce erau mai mult pustii.

*Tra la la la la la la la
la la la la la la la*

(×2)

Nu putea bietul român,
De tiranul de păgân,
Nici de casă a-și vedea,
Și soarta și-o blestema.

(refren ×2)

Dar acuma frați români
Ne vedem iarăși stăpâni
Să trăiască, să-nflorească
Țara noastră românească.

(refren ×4)

4. Așa-i românul³

Repertoriu: Nicolae Furdui Iancu

Așa-i românul când se veselește,
Ca și stejarul când înmugurește.
Așa-i românul când este iubit,
Ca și stejarul când e înverzit. (2×2)

Țara-i mănoasă și în fericire
Poate oricine să trăiască-n ea.
Și a mea mamă ce o am pe lume,
E tot ce am mai scump în ea. (2×2)

Trăiască țara, patria mamă,
Trăiască toate, câte sunt în ea.
Trăiască toate, cu mic cu mare,
Și a mea mamă, ce o iubesc tare. (2×2)

O rugăciune, către ceruri zboară,
O rugăciune, către Dumnezeu,
Mă rog acuma pentru a mea țară,
Și pentru tine, sfânt poporul meu. (2×2)

nale, domnitorii fanarioți au inițiat politici dure de taxare a populației, adusă rapid în stare de sărăcie lucie. Efectele dezastruoase ale domniilor unora dintre fanarioți au fost în contrast cu realizările și proiectele altora, ca în cazul domniilor lui Constantin Mavrocordat (care a abolit iobăgia în 1746 în Muntenia și în 1749 în Moldova) sau a lui Alexandru Ipsilanti (care a încercat să reformeze legislația și să introducă salarizarea funcționarilor publici). Rolul jucat de domnitorii fanarioți în revoltele grecilor de după și haosul provocat de mișcarea Filikí Eteria în Moldova și Muntenia, ca și insurecția condusă de Tudor Vladimirescu în 1821, au dus la încetarea numirii de domnitori din rândul familiilor fanariote și revenirea la domniile pământene.

³Cules de Pr. Doru Gheaja de la bătrânii din satul Chirpăr, Valea Hârtibaciului, jud. Sibiu, care face cunoscut cântecul, mai ales ca solist al Cenaclului Flacăra.

5. **Avem o țară**

Versuri: Radu Gyr

Repertoriu: Maicile de la Diaconești

Avem o țară unde
Au stăpânit odată
Vitejii daci, bărbați nemuritori
Și unde stau de veacuri laolaltă
Izvoare, văi și munți cu fruntea-n zări.

Avem troițe sfinte,
Altare și icoane
Și candelard cu mii de pâlpâiri
Avem atâtea lacrimi și prigoane
Că ne e plin pământul de martiri.

Avem la Putna, sfânt și viu cu duhul
Pe cel ce-a stat Ortodoxiei scut
Și azi de-l vom chema să frâng-Apusul
Va răsturna cinci veacuri de pământ.

Avem pe Brâncoveanu pildă tare
Că pruncii lui sub sabie au căzut
Ca să păzească fără de schimbare
Credința dreaptă-n care s-au născut.

Avem Ardealul sfânt,
Pământul răstignirii
Cu tunuri sfârtecat de cel viclean
Avem ierarhii sfinți pe Iancu și martirii
Pe Horea tras pe roată pentru neam.

Azi iarăși te-au suit
Vrășmașii tăi pe cruce
Ardeal cu trei culori împodobit
Scriind deasupra vina ta cu sânge
Acea că Ortodoxia ai iubit.

Avem un rai de sfinți,
În temniți dați la moarte
Și aruncați în groapă neștiuți

Dar astăzi dând pământul la o parte
Ies moaște sfinte-n zeghe grea de
deținuți.

E jertfa lor de veacuri mărturia
Ce strigă din morminte pân' la noi
Să apărăm cu râvnă Ortodoxia
Și-acest pământ de sfinți și de eroi. (2×2)

6. Basarabia pe Cruce

Versuri: Adrian Păunescu

Muzică: Tudor Gheorghe

Se urcă Basarabia pe cruce
Și cuie pentru ea se pregătesc
Și primăvara jertfe noi aduce
Și plânge iarăși neamul românesc. (2×2)

*Noi n-avem nici un drept la fericire,
Mereu în casă moare cineva
Și n-are țara dreptul să respire
Și nici pe-acela, simplu, de-a visa.*

De-acolo unde s-a sfârșit pământul,
Vin oameni, să ne ia pământ și frați
Și-n fața lor abia rostim cuvântul
Și, prin tăcere, suntem vinovați. (2×2)

*Ce cale poate țara să apuce?
În tragica, neconvertită zi,
Se urcă Basarabia pe cruce
Și nu știm învierea când va fi.*

Se urcă Basarabia pe cruce
Și cuie pentru ea se pregătesc
Și primăvara jertfe noi aduce
Și plânge iarăși neamul românesc. (2×2)

*Ce cale poate țara să apuce?
În tragica, neconvertită zi,
Se urcă Basarabia pe cruce
Și nu știm învierea când va fi.*

7. Basarabie

Repertoriu: Veta Biriș

Basarabie frumoasă,
Bine te-ai gătit, mireasă,
Că ți-aducem pețitor, pețitor
Sfântul nostru tricolor. (2×2)

Basarabie măreață,
Bine te-ai trezit la viață,
Că ți-aducem pețitor, pețitor
Sfântul nostru tricolor. (2×2)

Basarabie măreață,
A sosit și vremea noastră,
Să-ți aducem pețitor, pețitor,
Sfântul nostru tricolor. (2×2)

Basarabie română,
Hai să dăm mână cu mână,
Că ți-aducem pețitor, pețitor
Sfântul nostru tricolor. (2×2)

Să pornim la cununie,
Astăzi pentru veșnicie
Că ți-aducem pețitor, pețitor
Sfântul nostru tricolor. (2×2)

Basarabie frumoasă,
Bine te-ai gătit mireasă,
Că ți-aducem pețitor, pețitor
Sfântul nostru tricolor. (2×2)

8. Basarabie nu plânge!

Muzică și versuri: Aurica Dicușar

Basarabie nu plânge,
Nu-ți înnăbuși dorința,
Lacrime puterea stinge
Și lungește suferința.

Din puterile carbate
Și neobosită vrere
Luptă pentru libertate
Azi pământul tău cere. (2×2)

Limba și credința
Ne-au ținut grămadă
Spune-i tu pe nume
Ștefan să te vadă
Am răbdat imperii
Veacuri în tăcere
Rupe azi mânia
Pământul tău o cere
Cât mai sunt Carpații
Tu mai ai putere. (2×2)

Basarabie nu plânge
Nu-ți înnăbuși dorința
Lacrime puterea stinge
Și lungește suferința.

9. Căciula

Muzică și versuri: Ion Hagiu - Căciula Flacăra

(refren)

Taică-mieu în primărie,
Avea dreptul ca să intre cu căciula în
cap,
Obicei di pă moșie,
De la moșii și strămoșii mei păstrat.

Măi copile ia sama bine
Ca să ducă obiceiul, când or crește ai tăi
copii,
O inimă vitează-n tine,
Sus pă frunte o căciulă ca un dar s-o ții.

*Cu căciulile pă frunte
Stăm de veacuri, ca un munte
În curbura arcului Carpat
Asta e căciula mea
Și o port cum să purta,
Că-i obicei din daci lăsat.*

(refren ×2)

Port căciula pe-o ureche
Și acasă și la nuntă și la oi
După datina străveche
Moștenită și păstrată și pă la noi.

(refren)

Unii zic să-mi iau căciula,
Jos din cap, spunând adesea că nu-s ci-
vilizat,
Poate vor s-o țin în mână,
Să m-aplec, ca să mă laude că m-am in-
tegrat.

*Da, bă vecine hai la mine,
Te primesc cum pot mai bine
Dar de căciula mea nu te lega
Asta e căciula mea,
Îi a mea și nu-i a ta
Că-i obicei din daci lăsat.*

Cin' nu crede să să ducă,
La columnă să să uite și-o vedea:
Sabia încovoiată, arcul, scutul și căciula
Orice dac le-avea.

10. Când a fost să moară Ștefan⁴

Versuri: Ștefan Octavian Iosif⁵

Versiunea originală a poeziei:

I

Când a fost să moară Ștefan,
Multă jale-a fost în țară:
Câte brațe-n deznădejde
Către cer nu se-nălțară? (2×2)

Câte jertfe la altare,
Câtă smirnă și tămâie,
Pentru ca viteazul Ștefan
Viu și teafăr să rămâie! (2×2)

Se părea că nici pământul
Nu se-ndură să-l primească,
Pe acel ce-a fost preavrednic
Peste tot să-l stăpânească. (2×2)

Și de groază și durere
S-a cutremurat pământul,
Ca în ziua răstignirii
Celui ce-a vestit Cuvântul... (2×2)

II

Când a fost să moară Ștefan,
Multă jale-a fost în țară.
Cine ar putea să spună
Câte inimi sângerară? (2×2)

Iarnă grea ca niciodată

Și o foamete cumplită
Se-abătura-n anul cela
Peste țara lui iubită. (2×2)

Însă nici pe patul morții
Nu putea s-o dea uitării
Cela ce pe drept fusese
Poreclit: Părinte-al Țării... (2×2)

Lângă patul său chemându-i,
Mângâie pe toți sărmanii,
Plâng și îi sărută mâna
Văduvele și orfanii. (2×2)

Plâng și-l binecuvântează,
Și se-ntorc pe la căminuri,
Iar boierii zi și noapte
Stau la patul său de chinuri... (2×2)

III

Când a fost să moară Ștefan,
Multă jale-a fost în țară:
Lângă patul său de chinuri
Toți boierii s-adunară. (2×2)

În ceardac cerând să-l ducă,
A luat în mâini ocheana,
Să mai cate încă-odată
La Moldova lui - sărmana! (2×2)

Și de ce-a văzut într-însa
L-a cuprins întâi fiorul -
În ocheana fermecată
El citise viitorul! (2×2)

Veacuri negre, de urgie,
Și de lupte, și de jale,
S-arătară, într-o clipă,
Fulgărând privirii sale... (2×2)

⁴Ștefan cel Mare (1433, Borzești - 1504, Suceava) a fost domn al Moldovei între anii 1457-1504. Datorită calităților extraordinare de om politic, strateg și luptător, întărit de o credință puternică, domnia sa nu a mai fost egalată în istoria Moldovei. În timpul său, țara a dus multe lupte pentru independență împotriva Imperiului Otoman, Regatul Poloniei și Regatul Ungariei. Multe dintre cele 30 de biserici și mănăstiri ridicate de către acesta, fac astăzi parte din patrimoniul mondial. Biserica Ortodoxă îl prăznuiește ca Sfânt pe data de 2 iulie.

⁵Ștefan Octavian Iosif (1875 -1913), poet și traducător, membru fondator al Societății Scriitorilor Români.

IV

Vis e însă, ori aieve?
Dinspre Olt, urcând, zărește
Un vultur măreț ce-ntinde
Aripile, - și-adumbrește (2×2)

Toată Țara Muntenească
Și Moldova și Ardealul...
Vai! dar noapte și mai oarbă
Își aruncă-n urmă-i valul! (2×2)

Dintr-o dată, fără' de veste,
Fața iar i se-nsenină:
Pâcla grea deschide iarăși
Gene-albastre de lumină. (2×2)

Pe câmpia dunăreană
Vede oști române-n zare;
Mândru prinț din țări străine
Merge-n fruntea lor călare... (2×2)

Cântece de biruință
Cresc și umplu tot văzduhul -
Și zâmbind cu pacea'n suflet,
Ștefan-vodă-și dete duhul!... (2×2)

V

Dar cu dangăt plin de jale
Mii de clopote dau veste:
„Ștefan-Vodă al Moldovei,
Ștefan-Vodă nu mai este!” (2×2)

Tristă-i Mănăstirea Putnei,
Porțile deschise-așteaptă
Strălucit convoi ce vine
Și spre ele-ncet se-ndreaptă. (2×2)

Este Ștefan. Azi străbate
Cel din urmă drum prin țară,

Dar pe unde trece-acuma,
În marea zi de vară, (2×2)

Plânge dealul, plânge valea,
Plâng pădurile bătrâne,
Și norodu-n hohot plânge:
„Cui ne lași pe noi, stăpâne?” (2×2)

Epilog

Patru veacuri de durere
Au trecut - și-n noapte-adâncă
Doarme Ștefan, dar și astăzi
Neamu-ntreg îl plânge încă. (2×2)

Și-l vor plânge codrii veșnic
Fremătând duios din ramuri,
Cât vom fi-n cuprinsul nostru
Tot iloti ai altor neamuri! (2×2)

Jalnic apele l-or plânge;
Și zadarnic, multă vreme,
Din adânc de văi pierdute,
Triste buciume-or să-l cheme... (2×2)

Însă când suna-va ceasul
De dreptate pentru țară,
Din mormântu-i va străbate
Vârful sabiei de pară... (2×2)

Și va fi războiul mare
Între neamurile toate;
Caii, în potop de sânge,
Pân-la coame-or să înoate... (2×2)

Peste noi atunci pluti-va
Duhul lui Ștefan cel Mare -
Și vom rumpe orice lanțuri,
Vom sfărma orice hotare! (2×2)

Versiunea popularizată prin viu grai:

Când a fost să moară Ștefan
Multă jale-a fost în țară
Și la patul lui de moarte
Toți boierii s-adunară. (2×2)

Jos în vale sus pe creste,
Tuturora dați de veste
Ștefan Vodă al Moldovei,
Ștefan Vodă mai trăiește. (2×2)

Cu un dangăt plin de jale
Mii de clopote dau veste:
Ștefan Vodă al Moldovei,
Ștefan Vodă nu mai este! (2×2)

Tristă-i mănăstirea Putna,
Porțile deschise-așteaptă
Strălucit convoi ce vine
Și spre ea încet se-ndreaptă. (2×2)

Este Ștefan, azi străbate
Cel din urmă drum din țară
Dar pe unde trece-acuma,
În marea zi de vară? (2×2)

Plânge dealul, plânge valea,
Plâng pădurile bătrâne,
Și poporu-n hohot plânge:
- Cui ne lași pe noi, stăpâne? (2×2)

- Eu vă las în grija mare
A lui Dumnezeu cel Sfânt,
Să stați strajă la hotare,
Să păziți acest pământ! (2×2)

Și de veți vedea că vine
Vreun dușman nesăbuit,
Să strigați atunci la mine,
Voi sări și din mormânt! (2×2)

Toți copii României
Sunt din neamul lui Traian
Și în fiecare suflet,
Se mai naște un Ștefan. (2×2)

11. Cântec pentru Bucovina⁶

Versuri: Constantin Mandicevschi⁷

Repertoriu: Vasile Mucea⁸, Grigorie Leșe

Cântă cucu bată-l vina
De răsună Bucovina (2×2)

*Cântă cucu-ntr-un brăduț
De răsună-n Cernăuți (măi, măi).
Cântă cucu-ntr-un brăduț
De răsună-n Rădăuți (măi, măi).*

Cântă cucu sus pe casă,
Toți feciorii stau la masă (măi, măi).
Nici nu beau, nici nu mănâncă
Tare-s supărați și cântă (măi, măi).

*Cântă toți de supărare,
Că au ordin de plecare (măi, măi).
Bucovină, draga mea,
Nu știu de te-om mai vedea (măi, măi).*

Bucovină, plai cu flori
Unde-ți sunt ai tăi feciori (măi, măi)?
(2×2)

*Au fost duși în altă țară
Dar se-ntorc la primăvară.
Înapoi când or veni
Tot pe tine te-or iubi (măi, măi).*

Cântă cucu-ntr-o grădină,
Dup-a noastră Bucovină.
Cântă-n vârful fagului,
În Codrii Cosminului (măi, măi).

*Cântă cucu cu dor mult,
Bucovină te-am pierdut (măi, măi).
Cântă cucu-n zori pe rouă,
Bucovina-i ruptă-n două (măi, măi).*

Munților cu creasta rară,
Nu lăsați straja să piară. (2×2)

*Că de piere straja voastră
Moare România noastră (măi, măi).
Că de piere straja voastră
Moare România noastră.*

⁶Teritoriul Bucovinei este o regiune istorică din vechiul Principat al Moldovei. În 1775 a fost anexată de Imperiul Habsburgic, iar în 1918 s-a reunit cu România. Unirea a durat până în 1940, când partea de N a Bucovinei, împreună cu Basarabia și Ținutul Herța, au fost ocupate de U.R.S.S.. În 1991, după destrămarea U.R.S.S., N Bucovinei și Ținutul Herța au devenit parte a Ucrainei (regiunea Cernăuți).

⁷Constantin Mandicevschi (1859, Bahrinești - 1933, Cernăuți), personalitate marcantă a culturii bucovineane, profesor, inspector școlar, director al Școlii Reale Superioare Ortodoxe din Cernăuți (introduce limba română ca disciplină obligatorie) și a Bibliotecii Universității din Cernăuți. În 1904, cu ocazia comemorării Sfântului Ștefan cel Mare (împlinirea a 400 de ani de la moartea lui), la solicitarea Ministrului Educației din acea vreme, Spiru Haret și a lui Nicolae Iorga, scrie versurile și le adaptează pe linia melodică a unui vechi cântec bucovinean de jale.

⁸Prima înregistrare audio a cântecului.

12. Cântecul Iancului⁹

Repertoriu: Veta Biriș

Din codri pe plai la vale,
Venea un voinic călare,
În suflet cu supărare.

Falnic și viteaz fecior, măi
Craiul mândru al munților, măi
Iancu-n fruntea moților.

*Sus, sus, sus, la munte, sus,
Sus, sus, sus, române, sus,
Acolo și Iancu-i dus,
La Vidra de sus.*

S-a oprit s-adape calul,
De sub brâu și-a scos cavalul
Și-n doină și-a plâns amarul.

„Mureș apă argintie
De-o fi să caz în robie,
Să trimiți în munți solie.

(refren)

Să lovești cu malul tău
Toți dușmanii ce vor rău. (×2)

Să știe mâna străină,
Că și apa ta-i română”. (×2)

(refren)

Strigă Bărnuf¹⁰ din Sibiu, măi
Că Ardealu’ nu-i pustiu, măi
Iar flăcăi sunt zeci și mii, măi.

Strigă Iancu de la munte
Nu te teme, măi Axente¹¹,
Că și eu viu de la munte.

(refren)

⁹Avram Iancu (1824-1872), supranumit „Craiul Munților”, a fost unul dintre conducătorii Revoluției române de la 1848-1849 din Transilvania, fiind un simbol al românilor ardeleni a luptei pentru libertate națională. Născut la Vidra de Sus (azi loc. Avram Iancu), jud. Alba, absolvă Facultatea de Drept la Cluj-Napoca și promovează examenul de admitere în avocatură la Târgu-Mureș. În 1848, Transilvania se afla sub stăpânirea Imperiului Austriac. În contextul revoluționar apărut în Europa în această perioadă, Ungaria a decis să-și proclame independența, ungurii din Ardeal proclamând la rândul lor, alipirea Transilvaniei de Ungaria. S-au creat 3 tabere: ungurii care doreau formarea Ungariei mari, austriei care își vedeau amenințat imperiul și românii care își vedeau amenințată identitatea națională. Pentru că programul politic maghiar nega drepturile al identitate națională a românilor, aceștia au trecut la revendicarea și apărarea acesteia pe calea armelor. Încleștarea dintre revoluția maghiară și cea română a fost exploatată de austrieci în folosul propriu. Promițându-le românilor ceea ce le refuzau ungurii, adică recunoașterea ac națiune politică, Imperiul Austriac s-a folosit de mișcarea românească pentru a înfrânge revoluția maghiară. Avram Iancu s-a remarcat cu ocazia organizării adunărilor românilor de la Blaj, alături de alți lideri ai mișcării de eliberare națională: Ioan Buteanu, Simion Balint, Petru Dobra, Nicolae Solomon, Florin Micaș, Sfântul Episcop Andrei Șaguna, Simion Bărnufiu, George Bărnufiu etc. Sub conducerea sa, în iulie 1848, românii din Munții Apuseni au început să se înarmeze, organizându-se în legiuni (denumire care făcea trimitere la originile latine ale românilor). În toamna anului 1848 a început războiul dintre români și unguri, în Transilvania, cu pierderi mari de ambele părți - morți, răniți, executați, jafuri, incendieri. După ocuparea Transilvaniei de către armata maghiară, structurile politice ale românilor au fost desființate. O parte a liderilor români au fost uciși, alții s-au refugiat împreună cu armata austriacă peste munți, în Țara Românească. Doar regiunea Munților Apuseni a rămas sub autoritate românească, moții conduși de Avram Iancu reușind să reziste - ceea ce a făcut din Avram Iancu și Țara Moților un simbol al libertății. După ce revoluția maghiară a fost înfrântă cu ajutorul Rusiei, trupele românești din Apuseni au fost dezarmate. Așteptările lui Avram Iancu au fost spulberate, pentru că politica imperială a împăratului Franz Josef nu era în concordanță cu cererile românilor.

¹⁰Simeon Bărnufiu - istoric, filosof, profesor, lider al mișcării revoluționare din 1948 în Transilvania.

¹¹Axente Sever - revoluționar pașoptist ardelean, unul dintre cei mai de încredere colaboratori ai lui Avram Iancu în timpul revoluției de la 1848, conducătorul uneia dintre legiunile românești înființate de Iancu.

13. Cântecul străinătății

În pământul românesc.

Versuri: George Crețeanu¹²

Muzică: Tudor Gheorghe

(refren)

Rătăcesc pe căi străine,
De cătunu-mi depărtat;
Îmi trec viața în suspine,
Pâinea-n lacrimi mi-am udat;

Fie piatra cât de grea,
Tot mai bine-n țara mea.

*Fie pâinea cât de rea,
Tot mai bine-n țara mea.*

Ai! în țara mea frumoasă
Mi-am lăsat tată iubit,
Mi-am lăsat maică duioasă
Ce de plânsuri au albit.

Vezi o culme muntenească
Și-o căsuță dedesubt?
Este vatra părintească
Unde laptele l-am subț.

(refren)

Cu străini am stat la masă,
Și cu ei m-am ospătat;
Dar, gândind la mine-acasă,
Lacrimi, râuri am vărsat.

Cine țara își iubește
Nu dă lumea pentru ea:
O! atunci inima-mi crește,
Când gândesc a o vedea.

(refren)

Fericiți câți sunt aproape
De cătunul părintesc;
De-oi muri, voi să mă-ngroape

¹²(1829, București - 1887, Constanța), membru de onoare al Academiei Române, poet, magistrat, om politic.

14. Cântecul tricolorului¹³

Muzică și versuri: Ciprian Porumbescu¹⁴

Trei culori cunosc pe lume
Ce le țin de-un sfânt odor.
Sunt culori de-un vechi renume
Suveniri de-un brav popor.

Roșu-i focul ce-mi străbate
Inima-mi plină de dor
Pentru sfânta libertate
Și al patriei amor.

Auriu ca mândru soare
Fi-va-l nostru viitor
Pururea-n eternă floare
Și cu luci netrecător.

Iar albastrul e credința
Pentru nație ce-o nutrim,
Credincioși, fără schimbare,
Pân-la moarte o să fim.

Pân-pe cer și cât în lume
Vor fi aste trei culori,
Vom avea un vâlnic nume
Și un falnic viitor.

Iar când, fraților m-oi duce,
De la voi și-oi fi să mor,
Pe mormânt, atunci, să-mi puneți
Mândru nostru tricolor!

15. Cât trăim pe-acest pământ

Versuri: Nicolae Dabija¹⁵

Cât trăim pe-acest pământ,
Mai avem un lucru sfânt:
O câmpie, un sat natal,
O clopotniță pe deal.

Cât avem o țară sfântă
Și un nai care mai cântă,
Cât părinții vii mai sunt,
Mai există ceva sfânt.

Cât durea-ne-vor izvoare
Ori un cântec ce dispare,
Cât există ceva sfânt,
Vom trăi pe-acest pământ. (2×2)

Cât pădurile ne dor,
Mai avem un viitor.
Cât trecutu-l ținem minte,
Mai există lucruri sfinte.

Cât Luceafărul răsare
Și în cer e sărbătoare
Și e pace pe pământ,
Mai există ceva sfânt.

(refren)

Acorduri:

Strofă: Am Bm Dm Am

Refren: F C Dm C Am

¹³Versurile alcătuiesc Poemul „Tricolorul”, compus la Cernăuți, la scurt timp după ce Mihail Kogălniceanu declarase la București independența României și război Imperiului Otoman, în 1877. Textul original a fost adoptat, într-o variantă modificată ca imn național al Republicii Socialiste Române, o sută de ani mai târziu, sub denumirea de „Trei culori”.

¹⁴(1853, Șipotele Sucevei, Bucovina, azi Ucraina- 1883 Stupca, azi loc. Ciprian Porumbescu, Suceava) fiu de preot, compozitor român, geniu muzical. Deși moare la doar 29 de ani de tuberculoză, lasă moștenire poporului român, peste 200 de lucrări muzicale, printre care cele mai cunoscute: „Baladă pentru vioară și orchestră”, „Rapsodia română”, opereta românească „Crai nou”.

¹⁵Scriitor, istoric, politician din Republica Moldova, Membru de onoare al Academiei Române.

16. Cea din urmă noapte

Versuri: Dimitrie Bolintineanu¹⁶

Repertoriu: Corul Armatei

Zile lungi și triste fără sărbători. (2×2)

Astfel e vulturul ce pe piscuri zboară:
Aripile taie-i, că ar vrea să moară!

Ca un glob de aur luna strălucea
Și pe-o vale verde oștile dormeau;
Dar pe-un vârful de munte stă Mihai la
masă
Și pe dalba-i mână fruntea lui se lasă.

*Astfel e românul și român sunt eu
Și sub jugul barbar nu plec capul meu.”
(2×2)*

*Stă în capul mesei, între căpitani
Și recheamă dulce tinereții săi ani. (2×2)*

Viața noastră trece ca suava rouă
Când speranța dulce ne surâde nouă.
Astfel astă dată viața lor cura;
Cugetele triste nu-i mai turbura;

*Luna varsă raze dulci și argintoase;
Austrul le suflă coamele pletoase; (2×2)*

Căpitanii toarnă prin pahare vin
Și în sănătatea lui Mihai închin.
Dar Mihai se scoală și le mulțumește
Și luând paharul astfel le vorbește:

- „Nu vă urez viață, căpitanii mei!
Dimpotrivă, moarte, iată ce vă cei! (2×2)

Ce e viața noastră în sclavie oare?
Noapte fără stele, ziuă fără soare.

*Cei ce rabdă jugul ș-a trăi mai vor,
Merită să-l poarte spre rușinea lor! (2×2)*

Sufletul lor nu e mai presus de fierul
Ce le-ncege brațul, iau de martor cerul!

Dar românul nu va câmpuri fără flori,

¹⁶(1819, Bolintin-Vale - 1872, București), macedonean aromân de origine, poet și scriitor, om politic, diplomat, participant la Revoluția de la 1848.

17. Clopotul reîntregirii

Versuri: Adrian Păunescu

Muzică: Ștefan Hrușcă - Căminul Flacăra

Bat clopote cântând reîntregirea
Și sufletul ia foc în clopotari
Întâi decembrie ne e unirea
Și strălucirea României Mari.

Mihai Viteazul¹⁷ intră-n Catedrală
Și are harta Daciei în mâini,
Într-însul Burebista se răscoală
Și-apoi pe vatra lui se nasc români.

*Cât flamura roș-galbenă-albastră
Ne este prag și steag și ideal,
Veniți români, veniți la Oașa noastră,
Veniți la Alba Iulia-n Ardeal! (2x2)*

Și iar începe clopotul să bată
Și sângerează sutele de ani,
În osul nației se-aude-o roată
Mușcând din Horea, Cloșca și Crișan.

Și iar la Alba Iulia ni-i flancul
Pe care ardem și ne batem toți,
Când dinspre Apuseni răsare Iancu
Ca un Iisus Hristos cu chip de moț.

(refren)

Dar e un an care nîcîcînd nu trece,
Un an pe care-n veci îl vom dori
O mie nouă sute optsprezece
Al nostru an de fiecare zi.

Ne fie el de-a pururea an noul
În lupta cu problemele de azi,
Cîntam din Alba Iulia eroul
Pe reîntregitorul cel viteaz.

18. Dac-am plecat Ardealule din tine¹⁸

Corul bărbătesc din Fineiușul Mare și Corala Arma-
tei

Dac-am plecat Ardealule din tine,
Nu-i vina noastră, iarăși vom veni.
Mai rătăcim, mînați de sărăcie
Și vlăguiți de multele hoții.

*Aveam o țară scumpă și mîndră
Avem și iarăși vom avea;
Dușmanul care astăzi rîde,
Va tremura privind la ea.*

Pădurile și apele, ogorul,
Și inima din piept ni s-a luat,
Dar într-o zi se va trezi poporul
Și fii, Ardeal, la fel ca altădat'.

Noi te iubim, că tu ești doar al nostru
Și viața pentru tine ne-am fi dat,
Te-am moștenit de la strămoșii noștri
Și nimănui nu te-om lăsa vreodată'.

De-aici, din depărtări, privind spre tine
Deplângem încă soarta ce-o avem,
Dar într-o zi, Ardealule, știu bine,
Ca pasărea de foc reînvîiem!

Veni-vor iar copiii tăi acasă,
La masa țării noi din nou vom sta,
Ardealule, iubirea mea frumoasă,

¹⁷Mihai Viteazu (1558-1601) a fost domn al Țării Românești între 1593 - 1600 și făuritorul primei uniri politice ale românilor din cele 3 Principate Române: Moldova, Transilvania și Țara Românească. „Mihai Viteazul a fost un cavaler creștin. Crescut în tradiția războinică a boierimii oltene, din care făcuse parte, a fost reprezentantul ei, dar cei ce l-au ridicat fără să-l cunoască, a aflat în fața lor, pe cel mai mare oștean ce l-a dat neamul nostru, și un om al credinței care se ridica mai sus de socotelile lor. Frazele scrisorilor lui au ceva tăios și hotărât ca o sentință, limpede ca o conștiință sigură de ea, în același timp o credință religioasă adâncă, zăngănit de sabie și sunet de clopot” (P.P. Panaitescu, Mihai Viteazu, Ed. Fundația Regele Carol I, București, 1936, p. 108).

¹⁸Cîntecul a fost compus după anexarea Ardealului de Nord de către Ungaria, în urma Dictatului de la Viena din 1940. A fost cîntat cu precădere de trupele române, în lupta de eliberare din 1944.

Dușmanului nîcîcînd nu te-om lăsa.

(refren) (×2)

Versiunea Vetei Biriș:

„Dac-am plecat Ardealule din tine
Nu-i vina noastră, iarăși vom veni.
N-am fost învinși și nu vom fi nici
măine,
Cînd ceasul biruinței va sosi.

*Aveam¹⁹ o țară scumpă și mîndră,
Aveam și iarăși vom avea.
Dușmanul, care astăzi rîde,
Va tremura privind la ea.*

Noi te iubim, că tu ai fost al nostru,
Și viața pentru tine ne-am fi dat,
Dar prin dictatul rușinos și monstru
Hortiștii²⁰-au reușit de te-au furat.

De-aici, din depărtări, privim spre tine
Și plîngem jalnic chinul tău amar,
Cînd știm că frații cei rămași în tine
Sunt torturați de un popor barbar.

Te vom lua, că tu ești doar al nostru,
Lăsat pe veci de daci și de romani,
Te-am moștenit de la strămoșii noștri
Și nimănui nu te-om lăsa în dar.

Vom trece iar pe vechea frontieră
Dreptatea noastră e stăpână-acum,
Prin vijelii și foc de mitralieră
Armata noastră își va face drum.

Credință-n țară și mereu 'nainte
Să cucerim ce-avem de cucerit,
Ardealul nostru e o țară scumpă,
Sălaj, Bihor și Clujule iubit !"

¹⁹ Anul 1940 a fost poate cel mai tragic din întreaga sa istorie. În vara și în toamna acelui an România a pierdut o treime din teritoriul național (33,8%) și din populația țării (33,3%). Basarabia, Bucovina de Nord și Ținutul Herța au fost răpite de ruși prin „ Ultimatumul ” din 26 iunie 1940. Ardealul de Nord a fost oferit Ungariei Hortyste prin odiosul Dictat de la Viena din 30 august 1940, Cadrilaterul (sudul Dobrogei) a revenit Bulgariei în 7 septembrie 1940, prin Tratatul de la Craiova. Omoruri, schingiuri, bătăi, arestări, profanări, dărâmări de biserici, devastări de sate, expulzări și dislocări de populație, lagăre, tabere și detașamente de muncă forțată, deportări, depozedări de bunuri.

²⁰ În Broșura intitulată: „Nincs kegyelem” (Fără îndurare) de Ducso Csaba, publicată la Budapesta, în anul 1939, autorul afirma: „Nația ungară este cea mai splendidă realizare a rasei dominante mongole, care nu cunoaște decât victoria. În noi fierbe sângele lui Attila, al lui Arpad și al lui Ghinghis-Han...Eu nu aștept să vină răzbunarea nu aștept! Voi suprima pe fiecare valah ce-mi va ieși în cale! Pe fiecare îl voi suprima! Nu va fi îndurare. Voi aprinde noaptea satele valahe! Voi trece prin sabie toată populația. Voi otrăvi toate fântânile și voi ucide până și copiii din leagăn! În germene voi distruge acest neam de hoți și ticăloși! Nu va fi pentru nimeni nici o milă! Nici pentru copiii de leagăn, nici pentru mama care va naște copil... Voi suprima fiecare valah și atunci nu va mai fi în Ardeal decât o singură naționalitate, cea maghiară, nația mea, sângele meu! Voi face inofensivi pe viitorii Horia și Cloșca. Nu va fi milă!”

19. Doamne ocrotește-i pe români

Repertoriu: Sava Negrean Brudașcu

Doamne, nu uita de noi
Suntem săraci, plini de nevoi
Doamne, ocrotește-i pe români
Suntem săraci, plini de amar
Plânsu' nostru-i în zadar.
Doamne, ocrotește-i pe români
(3×2)

Săracă țară bogată
Mult ai trăit supărată.
Doamne, ocrotește-i pe români
Ne-o umplut amaru' crud
Plânsu nostru-i tot mai surd.
Doamne, ocrotește-i pe români
(3×2)

Transilvania mea sfântă
De mulți ai fost tu râvnită.
Doamne, ocrotește-i pe români
Da-i al nost' Ardealul sfânt
De când suntem pe pământ.
Doamne, ocrotește-i pe români
(3×2)

20. Deșteaptă-te, române!

Versuri: Andrei Mureșeanu²¹

Muzică: Anton Pann²²

Deșteaptă-te, române,
din somnul cel de moarte,
În care te-adânciră
barbarii de tirani!
Acum ori niciodată
croiește-ți altă soartă,
La care să se-nchine
și cruzii tăi dușmani!

Acum ori niciodată
să dăm dovezi la lume
Că-n aste mâni mai curge
un sânge de roman,
Și că-n a noastre piepturi
păstrăm cu fală-un nume
Triumfător în lupte,
un nume de Traian!

Înalță-ți lata frunte
și caută-n giur de tine,
Cum stau ca brazi în munte
voinici sute de mii
Un glas ei mai așteaptă
și sar ca lupi în stâne,
Bătrâni, bărbați, juni, tineri,
din munți și din câmpii!

Priviți, mărețe umbre,
Mihai, Ștefan, Corvine,
Româna națiune,
ai voștri strănepoți,
Cu brațele armate,
cu focul vostru-n vine,

²¹(1816, Bistrița-1863, Brașov), poet și revoluționar român din Transilvania; poemul a fost publicat sub denumirea de „Un răsuneț”, în timpul Revoluției de la 1848. Supranumit de Nicolae Bălcescu „Marseilleza românilor”, devine imnul național al României începând cu 1990.

²²(?1796/1798, Imperiul Otoman, azi Bulgaria - 1854, București, Țara Românească), protopsalt, profesor și compozitor.

„Viață-n libertate
ori moarte!” strigă toți.

Pre voi vă nimiciră
a pizmei răutate
Și oarba neunire
la Milcov și Carpați!
Dar noi, pătrunși la suflet
de sfânta libertate,
Jurăm că vom da mâna,
să fim pururea frați!

O mamă văduvită
de la Mihai cel Mare
Pretinde de la fii-și
azi mână d-ajutori,
Și blastă-mă cu lacrimi
în ochi pe orișicare,
În astfel de pericol
s-ar face vânzători!

De fulgere să piară,
de trăsnet și pucioasă,
Oricare s-ar retrage
din gloriosul loc,
Când patria sau mama,
cu inimă duioasă,
Va cere ca să trecem
prin sabie și foc!

N-ajunse iataganul
barbarei semilune,
A cărui plăgi fatale
și azi le mai simțim
Acum se vâără cnuta²³
în vetrele străbune,
Dar martor ne e Domnul
că vii nu o primim!

N-ajunse despotismul
cu-ntreaga lui orbie,
Al cărui jug din seculi
ca vitele-l purtăm
Acum se-ncearcă cruzii,
în oarba lor trufie,
Să ne răpească limba,
dar morți numai o dăm!

Români din patru unghiuri,
acum ori niciodată
Uniți-vă în cuget,
uniți-vă-n simțiri!
Strigați în lumea largă
că Dunărea-i furată
Prin intrigă și silă,
viclone uneltiri!

Preoți, cu cruce-n frunte!
căci oastea e creștină,
Deviza-i libertate
și scopul ei preasfânt.
Murim mai bine-n luptă,
cu glorie deplină,
Decât să fim sclavi iarăși
în vechiul nost' pământ!

²³Cnutul/cnuta = bici dintr-o curea cu noduri, întrebuințat în închisorile rusești; în sens figurat este folosit pentru a desemna „stăpânirea rusescă”, așa cum „iataganul” se folosește pentru „stăpânirea otomană”.

21. **Eminescu**

Versuri: Grigore Vieru

Repertoriu: Ion și Doina Aldea-Teodorovici

De avem sau nu dreptate,
De avem sau nu dreptate,
Eminescu să ne judece,
Eminescu.

La zidirea soarelui, se știe,
Cerul a muncit o veșnicie,
Noi, muncind întocmai, ne-am ales cu
Ne-am ales cu domnul Eminescu.
Domnul cel de pasăre măiastră,
Domnul cel de nemurirea noastră,
Eminescu.
Eminescu.

Mi-l furară, Doamne, adineauri,
Pe înaltul domn cu tot cu lauri.
Mă uscam de dor, în piept cu plânsul,
Nu știam că dor mi-era de dânsul,
Nu știam că doina mi-o furară,
Cu străvechea și frumoasa țară,
Eminescu,
Eminescu.

*Suntem în cuvânt și-n toate
Floare de latinitate,
Sub un cer cu stele sudice.
De avem sau nu dreptate,
De avem sau nu dreptate,
Eminescu să ne judece,
Eminescu.*

Acum am și eu pe lume parte,
Pot îmbrățișa măiastra-ți carte.
Știu că frate-mi ești, și-mi ești părinte,
Acum nimeni nu mă poate minte.
Bine ai venit în casa noastră,
Neamule, tu floarea mea albastră,
Eminescu, Eminescu.

*Suntem în cuvânt și-n toate
Floare de latinitate,
Sub un cer cu stele sudice.*

22. Floare de colț

Muzică și versuri: Ducu Bertzi

Vis de-argint și de petale,
Cuibul tău e sus pe creste,
Raza ta-mi coboară-n cale
Mai frumos ca-ntr-o poveste. (2×2)

*Tu floare de colț,
Minune sub bolți,
Măreață stea,
Tu, Oașa mea.*
(×2)

Floare ninsă-n vârf de stâncă,
Mai presus de nori și stele,
Cine oare să te-ajungă?
Numai dorurile mele! (2×2)

(refren)

Floare de lumină vie,
Zâmbet cald de dimineață,
Te aștept de-o veșnicie,
Te-ntâlnesc o dată-n viață. (2×2)

(refren ×3)

23. Frați români din lumea-ntreagă

Repertoriu: Mariana Deac

Frați români din lumea-ntreagă,
Tresăriți în gând de dor
Și cântați un imn de slavă
Pentru craiul munților.

O, Hristoase, ne ferește
De dușmani și de păgâni
Și presară a Ta pace
Mult dorită de români.

*Potolește tu furtuna,
Stinge focul dintre frați
Și fă să sorbim iubirea
Cei ce suntem adunați.*

Noi am fost creștini pă vremuri,
Când păgâni migrau prin lumi
Și avem martiri ai legii,
Și avem martiri români.

Te rugăm, Hristoase Doamne,
Să ne ierți că te-am uitat
Pentru că păgânii lumii
De Tine ne-au depărtat

(refren)

Zbuciumat de ură mare,
Neamul nostru românesc
N-are liniște și frații
Între ei se dușmănesc.

Doamne, Tu ne-ai dat poruncă
Demnitatea s-o păstrăm,
Să iubim pământul țării,
Slavă Ție să cântăm.

(refren ×2)

24. Hai, hai Munți Carpați²⁴

Repertoriu: Veta Ghimpu Munteanu

'N anu' 41, când era război în lume,
'N anu' 41, când era război în lume.
Hai, hai mama mea,
Nu mai plânge, nu ofta,
Că eu cred că ne-om vedea.

De la Oancea la Capul,
Numa ghiulele și fum mă.
Unde cădea o ghiulea,
Pământu, iarba ardea.
Hai, hai munți Carpați,
Plângeți voi și lăcrămați,
Dar de mine nu uitați.

Pe dealu din Iepureni,
Stăteau frați basarabeni.
Și puneau rușii la cale,
Să tragă, să ne omoare.
Hai, hai mama mea,
Nu mai plânge, nu ofta,
Că eu cred că ne-om vedea.

Pe valea de la Țiganca,
Curgea sângele ca apa.
Pe valea de la Țiganca,
Curgea sângele ca apa.
Hai, hai munți Carpați,
Plângeți voi și lăcrămați,
Dar de mine nu uitați. (3×2)

Versiunea Vioricăi și Elenei Lupu:

Păsărică cenușie
Zboară-n codrii României,
Zboară-n codrii României
Spune-i fratelui să vie,
La la la lai la la la
Că dacă mai zăbovește
Nu știu de mă mai găsește.
La la la lai la la la

Hai, hai Munți Carpați,
Plângeți voi și lăcrămați,
Că-s străini ai voștri frați, măi.
Hai, hai Prutule,
Le tăte păcatele,
Să se spele relele.

Basarabie frumoasă
De trei ori ai fost mireasă,
De trei ori ai fost mireasă
Și a patra ai fost arsă,
La la la lai la la la
De trei ori te-ai măritat
Și de noroc n-ai mai dat.
La la la lai la la la

(refren)

Rupe Doamne malu-n două
Și fă o cărare nouă,
Să trec cu picioarele
Să-mi văd surioarele,
La la la lai la la la
Cine-o rupt frate de frate
Să n-aibă pe lume parte.
La la la lai la la la

(refren)

²⁴Cântecul este închinat ostașilor români căzuți în luptele crâncene duse, în iunie-iulie 1941, pe Valea Țiganca (pe Prut, zona de sud a Republicii Moldova).

25. Hora Unirii²⁵

Versuri: Vasile Alecsandri²⁶

Muzică: Alexandru Flechtenmacher²⁷

Hai să dăm mână cu mână
Cei cu inimă română,
Să-nvârtim hora frăției
Pe pământul României!

Iarba rea din holde piară!
Piară dușmănia-n țară!
Între noi să nu mai fie
Decât flori și omenie!

Măi muntene, măi vecine,
Vină să te prinzi cu mine
Și la viață cu unire,
Și la moarte cu-nfrățire!

Unde-i unul, nu-i putere
La nevoi și la durere.
Unde-s doi, puterea crește
Și dușmanul nu sporește!

Amândoi suntem de-o mamă,
De-o făptură și de-o seamă,
Ca doi brazi într-o tulpină,
Ca doi ochi într-o lumină.

Amândoi avem un nume,
Amândoi o soartă-n lume.
Eu ți-s frate, tu mi-ești frate,
În noi doi un suflet bate!

Vin' la Milcov cu grăbire
Să-l secăm dintr-o sorbire,

Ca să treacă drumul mare
Peste-a noastre vechi hotare,

Și să vadă sfântul soare
Într-o zi de sărbătoare
Hora noastră cea frățească
Pe câmpia românească!

²⁵Se cântă cu ocazia zilei de 24 ianuarie, când sărbătorim Unirea Principatelor Române: Moldova și Țara Românească.

²⁶(1821-1890), poet, dramaturg, folclorist și om politic, membru fondator al academiei Române, creator al teatrului românesc și al literaturii dramatice în România. Poezia a fost publicată în 1856 în revista lui Mihail Kogălniceanu „Steaua Dunării”.

²⁷(1823-1898) compozitor, violonist și dirijor luteran.

26. Hai să-ntindem hora mare*Repertoriu: Nicolae Furdui Iancu*

Hai să-ntindem hora mare,
 Mai aici și mai colea,
 Mai aproape de hotare,
 Ca să trecem granița.
 Mai aproape de hotare,
 Până-n Basarabia.

Noi suntem ai României,
 Noi suntem și frați uniți,
 Și pe câmp de bătălie
 Vom lupta nebiruiți. (2×2)

Nu ne-spăimântează moartea,
 Noi suntem nemuritori,
 Moartea-i sfântă dacă soarta,
 Ne va-ncununa cu flori. (2×2)

Pentr-un picurel de sânge,
 Nu ne vom înspăimânta,
 Frații noștrii ne vor plânge,
 Țara nu ne va uita. (2×2)

(strofă adăugată ulterior:)

Așa este tot românul,
 De când este pe pământ,
 A luptat pentru dreptate
 Și pentru pământul sfânt.
 A luptat pentru unire
 Și pentru pământul sfânt.

27. Imn*Versuri: Simion Lefter²⁸*

Peste mormântul tău sfânt de la Putna,
 Lacrimi vărsat-am și voi,
 Căci țara întreagă se zbate în lanțuri,
 Ștefane, vino la noi.
 Adună-ți pandurii, adună-ți vultanii,
 Adună-i că e război.
 De-atâta jale și de durere,
 Tudore, vino la noi.

*Mihai, Țepeș, Tudor și Ștefan,
 Veniți din vremuri la noi.
 Vă cere neamul o nouă jertfă,
 Veniți că e război.*

Dreptatea noastră se zbate în temniți,
 Românul piere-n nevoi.
 Cu țeapa astăzi te cheamă țara,
 Tu, Țepeș, vino la noi.
 Te vrea Moldova, te vrea Ardealul
 Și Jiul legănat de eroi.
 Din Nistru, Tisa, te cheamă țara,
 Mihai, tu vino la noi.

Acorduri:

Intro: Am Em Am Em/ C G Dm Am

Strofă: Am/ Em Am/ Em Am/ Em Am/ C G/ Dm Am/ C
G/ Dm Am

Refren: C G D Em/ C D Em

²⁸Poet legionar.

28. Iancu la Tebea

Versuri: Adrian Păunescu

Muzică: Vasile Șeicaru - Cănaclul Flacăra

*Trăiască duhul lui Iancu
Trăiască motul între moți
Câmpia Libertății spune
Că Avram Iancu suntem toți
Că Avram Iancu suntem toți.*

Ce vești mai aveți voi, români, despre
Iancu
Să spună ce știu toți acei care știu
Ce vești să avem, suntem oastea lui
Iancu
La Tebea, la Tebea, eroul e viu.

Eroul ne cheamă, ne cheamă la Tebea
Al nostru frumos, pățimit crăișor.
Aici ne rugăm pentru Iancu, la Tebea
Roș-galben-albastru - altar tricolor.

(refren)

Popor românesc, nu uita niciodată
Că nu ești urmaș de fricoși și bastarzi
La tine acasă cât faci ochii roată
De dragul eroilor veșnic să arzi.

La Tebea foșnesc românește gorunii
Și-ntreg calendarul se-aude pe drum
Și clopote fierb untdelemnul furtunii
La Tebea, la Tebea, la Tebea acum.

(refren)

Și nu e român omul care în viață
O dată măcar, într-un ceas minunat
Pe sine privindu-se parcă în față
Lui Iancu Avram nu i s-a închinat.

Tu, Iancule sfânt, ne-ai purtat idealul
La Tebea venim, fiii tăi te cinstesc
Lui Iancu-nchinare, trăiască Ardealul
Trăiască întregul popor românesc.

(refren)

29. Imn dacic

Versuri: Gellu Dorian

La început a fost cuvântul dac
Ce-a pus pecete peste țara-n care
Cei ce se nașteau, ca frunza pe copac,
Se-nțelegeau în limba vorbitoare.

*Când Herodot a scris cine sunt dacii
Dacii trăiau de mult pe-acest pământ
Erau cei mai viteji dintre toți tracii
Vorbeau o limbă clară, în cuvânt.*

De mii și mii de ani, nimeni nu știe
De când sunt dacii în câmpii și munți,
Cuvintele în care și-acum se scrie
Erau și-atunci vorbite de părinți.

(refren)

A da numai dreptate celor care
Au spus că dacii au murit de mult
E o minciună-n care au crezut
Doar cei ce-au vrut ca dacii să dispară-n
vânt.

(refren)

Mai puri decât romanii, roxalanii
Mai înțelepți decât elinii la un loc,
Demni ca în Kosovo, dardanii
Stăm și azi pe-acest pământ, noi, dacii!

(refren ×2)

30. În limba ta

Versuri: Grigore Vieru

Muzică: Tudor Gheorghe

Aaa, aaa, aaa, aaa, aaaa
În aceeași limbă toată lumea plânge,
În aceeași limbă râde un pământ,
Ci doar într-o limbă durerea poți s-o
mângâi,
Și bucuria s-o preschimbi în cânt.

*În limba ta ți-e dor de mamă,
Și vinul e mai vin și prânzul e mai prânz
Și doar în limba ta poți râde singur
Și doar în limba ta te poți opri din plâns.*

Iar când nu poți nici plânge și nici râde,
Când nu poți mângâia și nici cânta,
Cu-al tău pământ, cu cerul tău în față,
Tu taci atunci, taci tot în limba ta.

(refren)

Acorduri:

Intro: Gm Cm A[#] D Gm

Strofă: Gm Cm / Fm A[#] / Gm Cm / D Gm

Refren: N.C. Cm / A[#] Gm / Cm / Gm

31. Jurământ la Putna

Versuri: Adrian Păunescu

Muzică: Gil Ioniță

Luați-vă-n brațe copiii
Ca pe strategice arme,
Haideți cu toții la Putna,
Unde Măria-Sa doarme.
Doamne, a toată Moldova,
Nu te-am făcut de rușine,
Sufletul nostru te cheamă,
Are nevoie de tine.

*Ridică-te Ștefane, și vezi-ți fii,
Că vremea în lume e grea.
Credință veșnică patriei noastre
Jurăm, Măria-Ta.*

Înconjurându-ți mormântul,
Ștefane, Ștefan cel Mare,
Reînviază o clipă,
Că ți-am adus închinare.
Tot ce-ai visat o să fie,
Precum lăsatu-ne-ai slova,
Casă a dacilor liberi
Este și fi-va Moldova.

(refren)

Suntem aici toți plăieșii,
Iar un poet mai îngână,
Tragic din clopotul Putnei
Tainica doină română.
Cu îndoită putere
Neamul întreg să tresară,
De la mormântul lui Ștefan
Să ne luptăm pentru țară.

(refren)

Doamne, jurăm lângă cripta,

Care în piatră te leagă,
Că vom păstra peste veacuri
Patria noastră întreagă.
Luați-vă-n brațe copiii,
Dați-le sfânta poveste,
Cum că mormântul lui Ștefan
Leagăn al neamului este.

(refren ×2)

Acorduri:

Strofă: C G F G⁷ C G/ C G F G⁷ C (×2)

Refren: C G/ F G C G/ C G/ F G C

32. **Jurământ pentru Ardeal**

Versuri: Adrian Păunescu

Muzică: Tatiana Stepa - Căminul Flacăra

Foaie verde, vale-deal, vale-deal
Doamne mută-Te-n Ardeal,
Dă-ne tihna înapoi, înapoi
Mântuiește-ne pe noi.

*Ardeal, pământ viteaz
Numai vale-deal, hei
Să jurăm pentru Ardeal.
Jurăm, jurăm, jurăm pentru Ardeal.*

Să ne-aduni și să ne-mbuni
Că nu-i pace sub goruni
Dar Tu știi că nu sunt roți, nu sunt roți,
Să ne sfăreme pe toți.

(refren)

Pune, Doamne la hotar, la hotar,
Monument de opincar,
Nici c-o floare să n-atingi, să n-atingi
Urma dacicei opinci.

(refren)

La dușmani să le arăți, să le-arăți,
Lancea ultimei dreptăți
Că nori tulburi se ivesc, se ivesc
Pentru neamul românesc.

(refren)

Odihnește neamul nost', neamul nost',
Într-un pat și-un adăpost
Că el de pe crucea Ta, crucea Ta
Coborātu-s-a abia.

(refren)

Doamne, fânul e-nflorit, e-nflorit
Ieși cu neamul la cosit
Și când iarna o cuprinzi, o cuprinzi,
Ieși cu neamul la colinzi.

(refren ×2)

33. Limba noastră²⁹

Versuri: Alexe Mateevici³⁰

Muzică: Alexandru Cristea³¹

Limba noastră-i o comoară
În adâncuri, în adâncuri înfundată
Un șirag de piatră rară
Pe moșie, pe moșie revărsată.

Limba noastră-i foc ce arde
Într-un neam, ce fără veste
S-a trezit din somn de moarte
Ca viteazul, ca viteazul din poveste.

Limba noastră-i numai cântec,
Doina dorurilor noastre,
Roi de fulgere, ce spintec
Nouri negrii, zări albastre.

Limba noastră-i limbă sfântă,
Limba vechilor cazanii,
Care o plâng și care o cântă
Pe la vatra lor, pe la vatra lor țăranii.

Strângeți piatra lucitoare
Ce din soare se aprinde
Și-ți avea în revărsare
Un potop nou de cuvinte.

Răsări-va o comoară
În adâncuri înfundată,
Un șirag de piatră rară
Pe moșie revărsată.

34. Limba română

Repertoriu: Ion și Doina Aldea Teodorovici

Hai, hai,
Hora mare se rotește,
Iar la mijloc strălucește
Floarea stăpână, (×2)
Hai, hai,
Floarea ceea se numește, (×2)
Limba română. (×2)

Graiul râului,
Graiul ramului,
Graiul grâului,
Graiul neamului!
(×2)

Hai, hai,
Doina sfântă se doinește,
Iar la mijloc strălucește
Floarea stăpână. (×2)
Hai, hai,
Floarea ceea se numește, (×2)
Limba română. (×2)

(refren ×2)

Hai, hai,
Cer cu stele se rotește,
Iar la mijloc strălucește
Floarea stăpână. (×2)
Hai, hai,
Floarea ceea se numește, (×2)
Limba română. (×2)

(refren ×2)

²⁹Imn al Republicii Moldova din 1995.

³⁰(1888-1917), preot poet basarabean, unul dintre cei mai reprezentativi scriitori români născuți în Basarabia.. Poemul a fost scris cu puțin timp înainte de moartea sa prematură.

³¹(1890-1942), preot și compozitor din Regatul României.

35. Limba românească

Versuri: Gheorghe Sion³²

Mult e dulce și frumoasă
Limba ce-o vorbim,
Altă limbă-armonioasă
Ca ea nu găsim.

Saltă inima-n plăcere
Când o ascultăm,
Și pe buze-aduce miere
Când o cuvântăm.

Românașul o iubește
Ca sufletul său
Vorbiți, scrieți românește,
Pentru Dumnezeu.

Frați ce-n dulcea Românie
Nașteți și muriți
Și-n lumina ei ce-a vie
Dulce viețuiți.

De ce limba românească
Să n-o cultivăm?
Au voiți ca să roșească
Țărna ce călcăm?

Limba, țara, vorbe sfinte
La strămoși erau;
Vorbiți, scrieți românește,
Pentru Dumnezeu!

36. Luptători de frunte

Versuri: Simion Lefter

Repertoriu: Nicolae Furdui Iancu, Veta Biriș, Victor
Socaciu

Noi suntem cei chemați să apărăm
Munții noștri cei frumoși.

(×2)

*Căci luptători de frunte suntem noi
Și viță de eroi, de bravi eroi.
Căci luptători de frunte suntem noi
Și viță de eroi.*

Din țara moșilor noi am venit
Unde Iancu a trăit.

(×2)

Unde-au fost trași pe roată de dușman
Horea, Cloșca și Crișan.

(×2)

Nu vom ceda nici o palmă de pământ
Chiar de vom intra-n mormânt.

(×2)

³²(1822-1892), scriitor român din Bucovina Ucrainească, revoluționar pașoptist.

37. **Marșul lui Iancu**³³

Muzică: Nicolae Begnescu

Repertoriu: Ansamblului Doina al Armatei

Astăzi cu bucurie
Românilor veniți
Pe Iancu în câmpie
Cu toți să-l însoțiți
Spălați armele voastre
Degrabă s-alergăm
Din locurile noastre
Pe dușmani s-alungăm.

*Iancule mare,
Bravule tare
Cu noi să fii
Tu însoțește
Și însufletește
Pe ai tăi fii.*

Optzeci de oi despoaie
Și prin frigări le pun
De fluier, de cimpoaie
Pădurile răsun.
Românii se adună
Pe lângă-un mare foc,
Și Iancu ospătează
Cu dânșii la un loc.

*Iancule mare,
Bravule tare
Cu noi să fii
Tu însoțește
Și însufletește
Pe ai tăi fii.*

Sunt gata, stau cu toții
Să se coboare-n văi
Să izgonească hoții

Și-a neamului călăi.
Iancu mergea-nainte
Pe-un cal cu aprig curs
Și peste-mbrăcăminte
Purta piele de urs.

*Cine stă-n cale
Iancului mare
Și brav român,
Fulger și trăznet
Peste-a lui creștet,
De la români.*

Iată-i voioși porniră
Românii cei voinici
Ca lanțul se înșiră
Pe-a munților poteci
Nevestele cu jale
Privindu-i lăcrimând
Îi urmăreau în vale
Cum se duceau cântând.

*Cine a sta-n cale
Iancului mare
Și brav român,
Fulger și trăznet
Peste a lui creștet,
De la români.*

³³Variantă modificată a poemului: „Marșul lui Dragoș” de Costache Negruzzi, publicată în 1838, cântecul a apărut încă din anul 1848, intrând în conștiința națională.

38. **Marșul lui Tudor**³⁴

Muzică și Versuri: Gheorghe Dumitrescu

Cine trece Oltul mare,
Ce viteaz răzbunător,
Cine umple azi de teroare
Zbirii bietului popor.

*Este Tudor, e olteanul
Ce spăimântă pe păgâni,
Este voinicul, e viteazul,
Este Tudor, domn român.*

Cine trece strâns în fiare,
Ocolit de vânzători,
Cine zace-n închisori
La ai țării apăsători.

(refren)

Să-l urmăim, români cu toți
Să scăpăm țara de hoți!
Suflet bun să dai răsunet,
Toți pandurii să se-adune. (2×2)

Vai de neamul ciocoiesc,
Care-a-ncăruntit omenesc

39. **Măi Ardeal, Ardeal, Ardeal**³⁵

*Repertoriu: Nicolae Furdui Iancu, Ioan Bocșa,
Drăgan Muntean*

Măi Ardeal, Ardeal, Ardeal
Măi Ardeal, Ardeal, Ardeal
Mult ai trăit cu amar
Măi Ardeal, Ardeal, Ardeal, Ardeal
Hai că numa Murășu știi spune
Câte-ai pătimit în lume
Măi Ardeal, Ardeal, Ardeal, Ardeal

La Oarda și la Iernut
Că la Oarda și la Iernut
O ținut bătaia mult
Măi Ardeal, Ardeal, Ardeal, Ardeal
Da cădeau tații și feciorii
Cum să scuturau bujorii
Măi Ardeal, Ardea, Ardeal, Ardeal

Cădeau apărând Ardealu
Cădeau apărând Ardealu
De dușmani mânce-i amaru
Măi Ardeal, Ardeal, Ardeal, Ardeal
Cădeau apărându-și țara
De dușmani arde-i-ai para
Măi Ardeal, Ardeal, Ardeal, Ardeal

³⁴Tudor Vladimirescu (1780, Țara Românească - 1821, Târgoviște, Țara Românească) a fost conducătorul revoluției de la 1821, mișcare care avea ca scop eliberarea Principatelor Române de sub jugul otoman. Toate clasele și păturile sociale, cu excepția unei minorități boierești, erau interesate de schimbarea regimului fanariot - principala cauză a crizei politice și economice grave în care ajunseseră Principatele Române. Războiul ruso-turc(1806-1812) s-a finalizat cu consecințe catastrofale: românii au pierdut Basarabia, oferită ca pradă de război rușilor, deși luptaseră de partea lor în război. În acest context, în 1821 grecii aflați în exil în Rusia și pe teritoriul țării noastre, declanșează o revoluție pentru eliberarea țării lor de sub ocupație otomană. Li se alătură și Tudor Vladimirescu, mănăst de același ideal, cu câteva mii de panduri - țărani din Oltenia, care luptaseră alături de el în război. Pornește deci, spre București cu o armată disciplinată și ajunge domn al țării pentru 2 luni. Nu se înțelege cu Alexandru Ipsilanti, conducătorul mișcării grecești, care îi simulează un proces, în urma căruia Tudor este ucis. Deși înfrântă, revoluția de la 1821 a avut un puternic răsunet, Otomanii punând capăt domniilor fanariote și numind domni pământeni, creșterea spiritului revoluționar culminând cu revoluția de la 1848-1849.

³⁵Întoarcerea armelor împotriva Germaniei și trecerea României de partea Națiunilor Unite la 23 august 1944, a creat contextul favorabil pentru eliberarea NV Transilvaniei, parte cedată de România către Ungaria, la 30 august 1940, în urma Dictatului de la Viena impus de către Germania și Italia. Armata română, sub Generalul Gheorghe Avramescu, a trecut la ofensivă în Transilvania pe data de 9 septembrie 1944, pe mai multe direcții. Cele mai grele lupte au fost purtate pe cursul mijlociu al Mureșului și pe Arieș, între Câmpia Turzii și Târgu-Mureș. Bătălia de la Oarba de Mureș a fost cea mai mare tragedie a Armei Române pe frontul de Vest. Din 17 septembrie 1944, până pe 6 octombrie 1944, românii au plătit cu viețile a peste 11.000 de soldați forțarea Mureșului și cucerirea punctelor fortificate de hitleriști pe dealul Sângeorgiului, în cele mai multe locuri, pe un front cu o lărgime de numai 400 de m. Deși armata română deținea în mod covârșitor superioritate numerică (circa 3 divizii), față de armata germană (două sau trei batalioane), aceasta din urmă beneficia și de poziție de atac și de armament cu mult mai modern. Ordinul generalului rus Serghei Trofimenco de a ataca frontal și fără sprijin de artilerie pozițiile armatei germane aflate pe Dealul Sângeorgiului, au făcut din armata română carne de tun pentru nemți, comparabil cu masacrul de la Katyn (unde a fost executată elita armatei poloneze - între 15.000 și 25.000 de ofițeri militari și polițiști polonezi - de către ruși).

40. **Măi, stejar**

Muzică: Gavril Musicescu³⁶

Măi stejar pletos și verde
Tralala lala lala
Ce-ți înalți vârful-n păduri
Tralala lala lala

De sub tine nu se vede
Voinicelul cu poturi.
Tralala lala lala lala
Trala lala lala
(×2)

Măi voinice, dragă frate,
Tralala lala lala
N-ai nicidecum frică de moarte,
Tralala lala lala

Că sub mine tu de-ai fi,
Umbra mea, scut îți va fi.
Tralala lala lala lala
Trala lala lala
(×2)

Am o țară mult iubită
Tralala lala lala
Ce de dușmani e râvnită,
Tralala lala lala

Pentru ea și neamul meu
Eu mă rog lui Dumnezeu.
Tralala lala lala lala
Trala lala lala
(×2)

(strofe popularizate ulterior:)

Zis-a Dumnezeu ca neam,
Tralala lala lala.
Las românului ce am
Tralala lala lala.

Mureș, Dunăre, Carpați
Să trăiască toți ca frați!
Tralala lala lala lala
Trala lala lala
(×2)

Îi las jocul legănat,
Tralala lala lala.
Ca să-l facă mai legat
Tralala lala lala.

Îi las cântul luminos,
Ca să-l facă mai frumos!
Tralala lala lala lala
Trala lala lala
(×2)

³⁶(1847, Ismail, Imperiul Rus - 1903, Iași, Regatul României), figură marcantă a muzicii corale, compozitor, muzicolog și dirijor român. Sema-
nă temă ce se desprinde din discursul muzical a fost întrebuintată cu
mare efect de către geniul muzical George Enescu în Rapsodia I pentru
orchestră.

41. **Măi, române, românaș**

Repertoriu: Veta Biriș

Foaie verde foi de cimbru,
Măi, române, măi
Foaie verde foi de cimbru,
Măi, române să fii mândru,
Măi, române, românaș. (3×2)

Poartă-ți bucuria-n sân,
Măi, române, măi
Poartă-ți bucuria-n sân,
Fii mândru că ești român
Măi, române, românaș. (3×2)

Măi, române cât trăiești,
Măi, române, măi
Măi, române cât trăiești,
Pământu' să ți-l cinstești,
Măi, române, românaș. (3×2)

Că stau risipiți sub glie,
Măi, române, măi
Că stau risipiți sub glie,
Toți străbuni în vecie,
Măi, române, românaș. (3×2)

C-au luptat prin foc și pară,
Măi, române, măi
C-au luptat prin foc și pară,
S-avem azi frumoasă țară,
Măi, române, românaș.
Măi, române, măi, române,
Ce-ai fost ieri să fii și mâine,
Măi, române, românaș.

42. **Mihai Vodă cel Viteazu**

Repertoriu: Michael Cetean

Mihai Vodă cel Viteazu,
Se întoarce azi din zări,
Cu-a lui ceată luminată,
Cu ostașii toți călări.

Mihai Vodă se oprește,
Să cuprindă țara toată,
Dragostea-i de neam și vatră,
Bate în fiecare poartă.

*Și bogatul și săracul,
Vin s-audă vorba Sa,
Strigă din rărunchi poporul:
Să trăiești Măria Ta !*

M-am întors că țara arde,
Și-s pe câmpuri numai spini,
N-ați păstrat țara întreagă,
Ați vândut-o la străini.

Ați plecat cu toți-n lume,
Ș-ați lăsat pământ și casă,
Ați uitat portul și graiul,
Și credința strămoșească.

(refren)

M-am luptat s-aveți o țară,
Sângele mi-a curs pârau,
De o vindeți nu vă rabdă,
Nici în ceruri Dumnezeu.

Să veniți cu toți-acasă,
Să stați straje la hotare,
Că-ntr-o zi mă voi întoarce,
Să văd România Mare !

(refren ×2)

43. **Moții mei**

Repertoriu: Ionuț Langa și Florin Ionaș

Cântă cucul la Vecernii
De răsună Apusenii,
Cântă cucule cât poți
C-o venit rândul la moți, măi.

(×2)

*Moții mei și Apusenii
Frații mei și toți sătenii,
Stau și-și apără pământul
Și dreptatea, și cuvântul.
Noi credem în Dumnezeu
N-am făcut la nimeni rău,
Dar avem un jurământ
S-apărăm acest pământ.*

Strigă Iancu-n toiul nopții
Să nu vă jucați cu moții.
Nu știți voi cât poa' să-ndure
Și pun mâna pe săcure.

(×2)

(refren)

Cântă puiul cucului
Pe creanga Goronului.
Cântă cucule frumos
S-audă și Horia-l nost'.

(×2)

(refren)

Mă strigă iarba de-acasă
C-o venit vremea de coasă,
Și pădurile de brad
Toate m-așteaptă cu drag, măi.

(×2)

(refren)

Între moții mei mereu
M-am simțit în largul meu,
Vinul și pita pe masă
Nu-s niciunde ca acasă.

(×2)

44. **Mugur mugurel**

Repertoriu: Tudor Gheorghe

Mugur, mugur, mugurel
Mugur, mugurel,
Ia fă-te mai măricel!
Mugur, mugurel. (2×2)

Că ne-am săturat de iarnă
Mugur, mugurel,
Și de răutate-n țară,
Mugur, mugurel. (2×2)

Bate-i, Doamne, pe ciocoi,
Mugur, mugurel,
Cum ne bat și ei pe noi,
Mugur, mugurel. (2×2)

Mugur, mugur, mugurel,
Mugur, mugurel,
Ia fă-te mai măricel!
Mugur, mugurel. (2×2)

45. **Noi români din neam de frunte**

Repertoriu: Nicolae Furdui Iancu

Noi români din neam de frunte,
Toți voinici ca brazii-n munte,
Noi cu toții azi jurăm,
Țara să ne-o apărăm.

Verde-i bradul și stejarul,
N-o mai fi cum vrea dușmanul,
Punem umăr doi cu doi
Și-o mai fi și cum vrem noi.

Sari Ardealule bătrâne,
Sari cu numele române,
Sari Sătmăr, sari Făgăraș,
Sari cu bravii românași.

Săriți și voi șapte sate,
Săriți șapte zări și șapte,
Să s-audă în Chișinău
Că ș-acolo-i neamul meu.
Și de-acolo-n București,
România să trăiești!

46. Noi suntem români

Repertoriu: Nicolae Furdui Iancu

A sosit ziua dreptății
Ziua sfânt-a libertății
Tot românul veselește
Romania-ntinerește

*Noi suntem români
Noi suntem români
Noi suntem aici pe veci stăpâni.*

Ardelean, copil de munte
Ia ridică-ți a ta frunte
Și te-nsuflă de mândrie
Că ești fiu de Românie

(refren)

Moldoveanul și munteanul
Sunt frați buni cu ardeleanul
Trei români plini de putere
Că românul-n veci nu pierde

(refren)

Hai, români, lumea ne vede,
România-n noi se-ncrede
Că de-acum românul-n lume
Va fi vrednic de-al său nume

(refren ×2)

47. Nu uita că tu ești dac

Nu uita că tu ești dac
Și-acolo sus pe deal în sat
Tu, țării tale i-ai jurat
Credință și să-i fii soldat.

Nu uita că tu ești dac
Săgeata vârfului de os
Înfiptă-n trupul dușmănos
La Schela Cladovei de Jos.

*Același sânge din Historii curge-n noi
Înflăcărate zeci de veacuri înapoi
Ne cheamă Decebal prin ani
Să nu îl vindem la dușmani
Să nu ne vindem la dușmani.*

Nu uita că tu ești dac
Scriind pe lut la Tărtăria
Semnele timpului, mândria
De-a fi aici pe veci stăpâni.

Nu uita că tu ești dac
Chiar dacă multora pe plac
Nu le-a rămas, ei se desfac,
Frunze uscate din copac.

(refren)

Nu uita că tu ești dac
Și slava sângelui străbun
O regăsești în acel român
Purtând în noi de mii de ani.

Nu uita că tu ești dac
Și-acolo sus pe deal în sat
Tu, țării tale i-ai jurat
Credință și să-i fii soldat.

(refren ×2)

48. **Ne-au călcat străinii**

Repertoriu: Cătălin Doinaș, Ovidiu Homorodean

Fraților de arme,
Toți vă ridicați
Glasul clopotelor
Să îl-ascutați.
Că vă cheamă-n luptă
Sângele străbun
Să păziți hotarul
De dușmani păgâni.

*Ne-au călcat străinii,
Ne-au poftit vecinii,
Ca și brazii-n munte,
Nu ne-om apleca.
Și de-o fi furtună,
Și de-i vreme bună,
Vatra românească,
Noi ne-om apăra!*

Ioane și Vasile,
Țara sunteți voi
Vrednici trageți coasa,
Vrednici la război
La hotarul țării
Cât o să vegheați
Or dormi-n leagăn
Prunci netulburați.

Că vă știu și brazii,
Și munții vă știu.
Voi sunteți stăpânii,
Nu-i pământ pustiu.
Și în orice suflet,
De brav luptător,
Flutură de-a pururi
Mândrul tricolor.

Doamne ocrotește
Neamul românesc

Și pământu-n care
Moșii hodihtnesc
Doamne să veghezi
Neamul să nu piară
Să nu pribegască
Departe de țară.

(refren)

*Și de-o fi furtună,
Și de-i vreme bună,
Vatra românească,
Noi ne-om apăra!*

49. Pe Câmpia Libertății

Repertoriu: Veta Biriș

Pe Câmpia Libertății

Vin românii vin cu toții
Vin românii toți ca unul
Vin să-ncojure gorunul.

Pe Câmpia Libertății

Vin din munții Tebei, moții
Și nu-i viscol să-i oprească
Nici tunet să-i risipească.

Pe câmpia noastră-n soare

S-adună cu mic cu mare
Și-au în glie aști români
Rădăcini ca din gorun.

Vin românii, vin cu toții

Pe Câmpia Libertății.

Scaldă-n lacrimi bucuria

Că-i rotundă România
Prunci, nepoți, bunici în care
Vin la România Mare.

N-am plătit țara la vamă

Suntem cu munții de-o seamă
Iancu nostru-n grai grăiește
Și ne strigă românește:

“Să nu uiți copile bun

Despre neamul tău român
Că-i al nost' Ardealul Sfânt
De când suntem pe pământ.”

Vin românii, vin cu toții

Pe Câmpia Libertății.

(×2)

50. Pentru ea

Versuri: Grigore Vieru

Muzică: Ion Aldea Teodorovici

Pentru ea la Putna clopot bate,

Pentru ea mi-i teamă de păcate,

Pentru ea e bolta mai albastră

Pentru limba, pentru limba noastră.

(2×2)

Pentru ea ninsori se cern din spații

Pentru ea puternici sunt Carpații

Pentru ea e caldă vatra poamei

Pentru limba, pentru limba mamei.

(2×2)

Dumnezeu prima oară

Când a plâns printre astre,

El a plâns peste țară

Cu lacrima limbii noastre.

(×2)

Pentru ea noi văruim pereții,

Pentru ea mai sunt răniți poeții,

Pentru ea cresc florile visării -

Pentru limba, pentru limba țării.

(refren ×2)

Cu lacrima limbii noastre.

51. Peste Prut, la răsărit

Repertoriu: Paul Ananie, Nicu Măță, Gabriel Dumitru

Peste Prut, la răsărit
Sunt trei palme de pământ
Un meleag nedreptățit,
Cotropit și iar primit,
Părăsit și iar găsit.
Și de alții-ai fost furată
Și de noi ai fost cedată,
Basarabie-ncercată!

*Doamne, Doamne, fă dreptate
Ține frate lângă frate!
Dă-ne minte și credință
Stinge orice rea-voință!*

De copil eu am crescut
Cu privirea peste Prut
Și la voi când eu veneam
Vă zic drept, așa simțeam
Că acasă mă-ntorceam!
Fie-mi zici basarabean
Sau român, sau moldovean,
Inima-i cu voi de-un neam!

(refren)

Frate bun, cu vorb-aleasă,
Bine ai venit acasă!
De vii tu-n Argeșul meu,
De merg eu la Chișinău,
Tot acas' om fi mereu!
La ospăț ne-om desfăta,
La necaz ne-om ajuta,
Alții nu ne-or dezbina!

(refren)

Peste Nistru-n depărtare,

Urlă lupii la hotare!
Urlă și pândesc așa
Poate iar s-or înfrupta
Din pământul altuia!
Da' să urle cât or vrea,
Noi uniți mereu vom sta!
Pentru neam, noi vom veghea!

*Doamne, Doamne, fă dreptate
Pe dușman să-l ții departe
Și ascult-a noastră rugă
Sânge-n veci să nu mai curgă!
Doamne, Doamne, fă dreptate
Ține frate lângă frate!
Dă-ne minte și credință
Stinge orice rea-voință!*

52. **Pe-al nostru steag e scris Unire!**³⁷

Versuri: Andrei Bârseanu³⁸

Muzică: Ciprian Porumbescu³⁹

Știind că-n viața trecătoare
Eterne fapte-am împlinit
Și chinul morții-ngrozitoare
Bogat, bogat e răsplătit.

Pe-al nostru steag e scris unire,
Unire-n cuget și simțiri,
Și sub măreța lui umbrire,
Vom înfrunta orice loviri.

(refren)

Acel ce-n luptă grea se teme,
El însuși e rătăcitor,
Iar noi uniți în orice vreme,
Am fost, vom fi învingători.

(×2)

Am înarmat a noastră mână
Ca să păzim un scump pământ,
Dreptatea e a lui stăpână,
Iar domn e adevărul sfânt.

(refren)

Și-n cartea veșniciei scrie
Că țări și neamuri vor pieri,
Dar mândra noastră Românie
Etern, etern va înflori.

(refren)

Învingători cu verde laur
Noi fruntea nu ne-o-mpodobim
Nici scumpele grămezi de aur
Drept răsplătire nu dorim.

(refren)

³⁷Cântecul a fost compus la Viena, ca imn al asociației „România jună”, a studenților români din capital austriacă. A fost publicat de Ciprian Porumbescu cu titlul „Imnul Unirii” și s-a impus grație melodiei solemne și plină de viață. A fost tradus și modificat de către un poet local albanez, în 1912 devenind imnul național al Albaniei.

³⁸(1858, Dârste, Transilvania - 1922, București), folclorist român și om politic.

³⁹Pentru detalii vezi Cântecul Tricolorului.

53. Puneți șeile pe cai

Muzică: Nicolae Dobos

Strofă: Em D/ Bm Em/ G D/ Bm Em

Refren: G D/ Bm Em/ G D/ Bm Em G/ Em G D Em

Coboară dacii liberi din columnă.
Prin bărbi și plete șuieră un vânt.
Aduc cu ei sărutul libertății,
Și-al permanenței ce răsună-n cânt.
(×2)

*Puneți șeile pe cai,
Să cântăm în vechiul grai
Țurai, țurai și no haaai
Haaaaaaaaaaaaaaaaaaaaai*
(×2)

Se-aude tropotul de cal în noapte,
Printre păduri stinghere și târzii.
Vuieste prin galopul ce-l stârnește,
Iubirea de moșie și de fii.
(×2)

(refren ×2)

Suntem urmași de daci și suntem liberi,
Căci libertatea ne-a fost crudul rod,
Murind am rupt în veacuri mii de
lanțuri,
Ce ne-au robit mereu de-atâtea ori.
(×2)

(refren ×2)

Lăsăm să treacă peste noi durerea
Și focul ce se-ncinge peste timp
Căliți de-atâta ură și robie
Strigăm că libertatea-i lucru sfânt.
(×2)

(refren ×2)

Acorduri:

54. Plâng munții Ardealului

Repertoriu: Ciprian Roman, Ovidiu Homorodean

Plâng munții Ardealului

După arma Iancului

Plâng sus la Vidra, la Tebea și Abrud

Plâng la Alba-Iulia și la Năsăud

Plâng munții Ardealului (3×2)

Iancule, ficior de moț

Plânge-Ardealul și noi toți

Scoală Iancule și du-te la hotar

Nu-i lăsa să intre iarăși în Ardeal

Iancule, ficior de moț. (3×2)

Plânge doina codrilor

După craiul munților

Plânge sus la Vidra, la Tebea și Abrud

Plânge de la Alba și la Năsăud

Plânge doina codrilor

Scoală Iancule și du-te la hotar

Nu-i lăsa să intre iarăși în Ardeal

Iancule, ficior de moț.

55. Răsai

Versuri: Grigore Vieru

Muzică: Ion Aldea Teodorovici

Dragu-mi-i a te cânta,

Scrisule venit din stele.

Orice literă a ta

Ca pe ochii maicii mele

Dornic o sărut.

Bucură-te, scris latin,

Că pe valea dulce-amară

N-ai venit ca un străin,

Ai venit la tine-n țară

Și la frații tăi.

Răsai, răsai, răsai

Ca grâul cel verde,

Ca lacrima.

Răsai, răsai, răsai

Și nu te mai pierde,

Iubirea mea.

(×2)

Mere purpurii pe ram,

Văi cu spic de aur pline.

Totuși ce săraci eram

Neavându-te pe tine,

Scrisule cel scump.

Bucură-te, scris latin,

Că pe valea dulce-amară

N-ai venit ca un străin,

Ai venit la tine-n țară

Și la frații tăi.

(refren)

56. Răsună un tulnic

Repertoriu: Mirela Manescu Felea

Răsună un tulnic

A jale răsună

Pre munți, peste Apuseni

Cu-a Iancului doină

Ce vrut-a dreptate

Și bine la ardeleni

(3×2)

Răsună în codru

Izbânda cea mare

Cu dor de țară și neam

Din țara de piatră

Luat-am putere

Și l-am învins pe dușman

(3×2)

Răsună prin cetini

Mulțime de glasuri

Un imn cântat munților

Cu aur sub pasuri

Cu aur sub culme

Păzindu-și averea lor

(3×2)

Și vrem mândru tare

De noi Iancu fie

Nimic nu a fost în zadar

Iubirea de glie

Iubirea de țară

Aici ne rămân sfântul dar.

(3×2)

57. Românu

Muzică: Ciprian Porumbescu

Repertoriu: Mănăstirea Putna

Țară mândră și măreață

Și-mprejur cu munți,

Întărită și-apărată

De războinici mulți.

Toată lumea de-ai umbla

Țară c-asta n-ai afla!

(×2)

Viță veche și vestită

De daci și romani

De la Decebal venită

Și de la Traian.

(refren)

Sunt român vestit în lume

Pentru-al țării dor,

Pentru limbă, națiune,

Gata sunt să mor.

(refren ×2)

58. **România, România**

Repertoriu: Sava Negrean Brudașcu

De troița de la poartă,
Să-ți faci cruce-n dreptul ei.

(refren)

Dumnezeu cel Bun și Sfânt
Ne-a dăruit acest pământ,
România, țara mea,
Dar au plecat prea mulți din ea.

România, țară dragă,
Primește-ne acasă iară!
România, România,
Ne arde dorul de tine!

*România, țară veche,
Țară mândră veche,
Nu lăsa români să plece,
Nu-i lăsa să plece!
Dacă românii tăi pleacă,
Dacă ei mai pleacă,
Rămâne țara săracă,
Rămâne săracă.*

Ni-i rușine și să spunem,
Doamne, cum să spunem?
Ce-am avut, ce-am fost odată,
Noi am fost odată...

Munții noștri aur poartă,
Munții aur poartă,
Noi cerșim din poartă-n poartă,
Tot din poartă-n poartă.

(refren)

Noi ne-am depărtat prea iute
De pământurile noastre
Și-am ajuns străini prin lume,
Depărtați de frați și case.

Am uitat de monumente,
De Oarba, Mărășești, Moisei,

59. Ștefan, Ștefan, Domn cel Mare

Versuri: Vasile Alecsandri

Ștefan, Ștefan, Domn cel mare,
Seamăn pe lume nu are,
Decât numai mândrul soare! (×2)

*Din Suceava când el sare (el sare),
Pune pieptul la hotare (hotare)
Ca un zid de apărare! (×2)*

Lumea-ntreagă stă-n mirare
Țara-i mică, țara-i tare
Și dușmanul spor nu are. (×2)

(refren)

Brațul lui fără-ncetare
Bate hoardele tătare,
Bate cetele maghiare. (×2)

(refren)

Bate leși din fuga mare,
Bate turci pe zmei călare
Și-i scutește de-ngropare. (×2)

(refren)

Altă variantă:

Ștefan, Ștefan, Domn cel mare,
În Suceava cuibu-și are
Ca un șoim voinic și tare. (×2)

*Din Suceava când el sare (el sare)
Zi și noapte, de călare, (călare)
Se bate-n patru hotare. (×2)*

Pe tătari îi căsăpește,
Pe unguri îi pârjolește,
Și pe turci îi risipește. (×2)

(refren)

Iar pe leși cu chica tare,
Îi avântă-n spânzurare,
Și-i înjugă ca să are! (×2)

(refren)

60. Suntem români mereu

Repertoriu: Irina Loghin

Suntem români mereu
La bine și la greu,
Aici de multe mii de ani.
Noi am trăit ca frații
Alături cu Carpații
Și n-am dus lipsă de dușmani;
Trăim în bunătațe
Și ne-ajutăm în toate
Români de multe mii de ani.

*Dumnezeu de sus,
Locu-aici l-a pus,
Pe dealuri, cu munți, cu șes.
El ne-a privegheat
Și ne-a mângâiat,
Ăsta e locul ales!*

Tu Românie Mare,
Privește către soare,
Tot lăcrimează cineva,
O pasăre răpită
Cu forța și rănită,
E sora Basarabia.
Și chiar de-i părăsită
Ea nu este înfrântă
Că Dumnezeu o va salva.

Ardeal de peste munți,
Pe tine te vor mulți,
Tu ești al nostru, nu al lor.
Ardeal cu mândru nume
Și oameni cu renume,
Înconjurat de tricolor.
Ești inima ce bate
Puternic și străbate
În cugetul românilor.

61. Tot ce-i românesc nu pier

Muzică și versuri: Jean Moscopol⁴⁰

Graiul dulce ce ne înfrățește,
Niciodată nu va fi uitat,
Căci în el se-ascunde și trăiește
Tot ce-i mai frumos și mai curat.
Pe câmpie și în munți răsună,
Glasul vitejesc clocotitor,
Care toate inimile adună
Pentru un destin nemuritor.
El este goarna ce n-o auziți,
Și spune tuturor cei despărțiți:

*Tot ce e românesc nu pier
Și nici nu va pieri.
Oricât vom îndura jurăm să fie așa,
Căci tot ce-i românesc nu pier
Și nici nu va pieri.
Românul știe să înfrunte ceasul greu,
El crede în dreptatea lui și-n Dumnezeu.
Când țara viața ne va cere,
Noi o vom dăru.*
*Când ceasul va sosi,
Noi să plătim vom ști.
Căci tot ce-i românesc nu pier
Și nici nu va pieri.*

Reînvie-n mine tot trecutul,
Plin de tinerețe și avânt,
Glasul celor ce și-au dat tributul
Iarăși ne trimite-al lor cuvânt.
Peste soarta noastră neclintită,
Orișice furtuni se vor zdrobi,
Luminând a neamului ursită,
Soarele din nou va răsări.
Români fiți gata când veți auzi,
Semnalul care vă va dezrobi.
(refren)

⁴⁰(1903, Brăila - 1980, New York), cântăreț de muzică ușoară, de origine grec, câștigând prin talentul și carisma lui prestigiu internațional.

62. Treceți batalioane române⁴¹

Repertoriu: Corul din Finteușul Mare

Treceți batalioane române, Carpații,
La arme cu frunze și flori,
V-așteaptă izbânda, v-așteaptă și frații,
Cu inima la trecători. (2×2)

Ardealul, Banatul, Crișana ne cheamă,
Nădejdea e numai la noi.
Sărută-ți, copile, părinții și frații,
Și-apoi să mergem la război. (2×2)

‘Nainte, ‘nainte, cu sabia-n mână,
Hotarul nedrept să-l zdrobim,
Să trecem Carpații, ne trebuie Ardealul,
De-ar fi să ne-ngropăm de vii. (2×2)

Versiunea Cenuclului Flacăra:

Un cântec istoric ne-aduce aminte,
Că frații în veci vor fi frați.
Un cântec istoric, bătrân ca Unirea,
Voi, compatrioți ascultați. (2×2)

Treceți batalioane române, Carpații,
La arme cu frunze și flori,
V-așteaptă izbânda, v-așteaptă și frații,
Cu inima la trecători. (2×2)

Ardealul, Banatul, Crișana ne cheamă,
Nădejdea e numai la noi.
Sărută-ți, copile, părinții și frații,
Și-apoi să mergem la război. (2×2)

‘Nainte, ‘nainte, cu sabia-n mână,
Hotarul nedrept să-l zdrobim,
Să trecem Carpații, ne trebuie Ardealul,

De-ar fi să ne-ngropăm de vii. (2×2)

Nu săbii făcură Unirea, ci inimi!
Spre Alba cu toții mergeam;
Toți oamenii țării semneau întregirea,
Voința întregului neam. (2×2)

Cu toții eram regimente române,
Moldova, Muntenia, Ardeal,
Fireasca unire cu patria mună
Ne-a fost cel mai drept ideal. (2×2)

Aceasta-i povestea Ardealului nostru
Și-a neamului nostru viteaz,
Istoria-ntreagă cu lupte și jertfe
Trăiește-n unirea de azi! (2×2)

Dreptatea și pacea veghează Carpații
Și țara e frunze și flori,
A noastră izbânda, ai noștri sunt frații;
Trăiască în veci trei culori! (2×2)

Vrem liniște-n țară și pace în lume,
Dar dacă-ar veni vreun blestem,
Carpații și frații sări-vor ca unul
Urmând comandantul suprem! (2×2)

Treceți batalioane române Carpații,
La arme cu frunze și flori,
V-așteaptă izbânda, v-așteaptă și frații
Cu inima la trecători. (2×2)

⁴¹Versiunea originală (scrisă în timpul Primului Război Mondial, a fost cântată de trupele române în cele 2 campanii de eliberare a Ardealului - 1916, 1919; făcută cunoscută imediat după încheierea războiului de Corul bărbătesc din Finteușul Mare, Maramureș).

63. **Trei culori**

Versuri: Grigore Vieru

Muzică: Ion Aldea Teodorovici

Mai strâns unească-se poporul,
Sus, cât mai sus românitatea,
Sus inima și tricolorul.

(refren)

Străine pofte n-au răpit
Când via dulce, când ogorul,
Dar nimeni nu a izbutit
Din piept să smulgă tricolorul,

Fusese vremea mult prea cruntă,
Și-atât ne-a ars de dânsul dorul,
Că azi ne strângem și la nuntă
Și la botez cu tricolorul.

*Trei culori și-o singură iubire
Românească,
Trei culori și-o singură vorbire
Românească!
Trei culori și-o singură credință
Românească,
Trei culori și-o singură ființă
Românească!*

Atât de minunat scânteie,
De crezi că pe bolți albastre
L-a rupt Hristos din curcubeie
Și l-a dat românimii noastre.

E cald sub el ca sub o rană
Ce-a chinuit Mântuitorul,
E cald în țara cea ștefană,
Ne încălzește tricolorul.

(refren)

Străine pofte ne-au răpit
Când via dulce, când ogorul,
Dar nimeni nu a izbutit
Din piept să smulgă tricolorul.

Sub a lui pânză cu dreptatea

64. **Tu, Ardeal**⁴²

Versuri: Adrian Păunescu

*Tu Ardeal, tu Ardeal,
Îți suntem oșteni
Templu sfânt templu sfânt,
Munții Apuseni*

Că tu ne ești vatră
Și din piatră-n piatră
E tăria unui neam de moți,
Asta-i țara noastră,
Noi nu stăm în gazdă
Horea nostru-i risipit pe roți.

(refren)

Ne-au furat barbarii,
Ne-au căznit mai marii,
Dar avem în piepturi șapte vieți.
Ne vibrează-n sânge,
Pân' la Putna plânge,
Clopotul ce bate la Râmeți

(refren)

Nu vreau răzbunare,
Dar atât ne doare,
Că se pierde amintirea-n val.
Doamne dă-i tărie,
Unei mâini să scrie,
Biblia bătrânului Ardeal.

(refren)

Râuri cresc purtate,
Tari ce nu sunt toate
Dar veni-vor și mai bune vești
Pentru toți românii

Care-și sunt stăpânii
Soarele răsare-n București

(refren)

Unde-i Avram Iancu,
Să mai frângă rangul,
Celor ce Ardealul vor pustiu.
Iată că răsare, Iancu din oricare,
E-n puterea fiecărui fiu.

(refren)

Pentru această țară,
Poate să și moară,
Fiecare dintre noi răzând.
Restul e dorință,
E îngăduință,
Și să fie pace pe pământ.

(refren)

Nu uitați aceasta,
Dreapta ne e brazda,
Ce-am lucrat cu ale noastre mâini.
Fiecare munte
Știe aici să cânte,
Imnul „Deșteptați-vă români”.

(refren ×2)

⁴²Cântecul avea inițial denumirea de „Colindul Apusenilor”. Linia melodică este o adaptare făcută de Pr. Doru Gheaja după priceasna „Simone spune-mi tu dacă mă iubești”.

65. Țara lui Foaie verde

(refren)

Versuri: Adrian Păunescu

Muzică: Adrian Ivanițchi

Om între oameni, pe o planetă
Unde atâția pier expirați,
Dunărea-mi poartă setea secretă,
Am o pecete, sunt Munții Carpați.

Eu sunt stăpânul patriei mele,
Adeverințe că sunt n-am cerșit,
În reverențe și temenele
Neamul meu nu este rostogolit.

*Eu sunt din țara lui Foaie-Verde,
Eu sunt din neamul lui Făt-Frumos,
Urmele mele nu se pot pierde,
C-am străbătut veșnicia pe jos.*

Marea mea Neagră poartă-mi Carpații
În adâncimea lăcașului tău,
Tu, ce ești neagră doar pentru alții
Și pentru mine albastră mereu.

Eu tot destinul meu fericescu-l
Cu poezie ca să nu mor,
De la Ovidiu la Eminescu,
Mai am de-a pururea un singur dor.

(refren)

Una din lacrimi Olt mi se cheamă,
Cealaltă-i Mureș și alta e Jiu,
Prutul și Crișul sunt de o seamă,
Limba română o apă și-o știu.

Știu ce e iarna, știu ce e vara,
Merg și la târguri, dar nu să mă vând,
Numele meu de familie-e Țara
Și Miorița prenumele blând.

Multe războaie-am făcut și aș face
Ca să mă apăr de orice dușmani,
Dar m-aș înscrie urgent la o pace,
Mi-e dor de o pace de-o mie de ani.

Iată Carpații-nviați de cascade,
Cu ei m-am născut și-al lor frate rămân,
Vestea îmi merge de om cumsecade,
Nici mult, nici puțin, doar atât, un
român.

(refren)

66. Țara mea-i un colț de rai

Repertoriu: Maria Luiza Mih

De la Dunăre-n aval
Stă de strajă Decebal
Sus pe creasta muntelui
Pintea și haiducii lui
Țin în mână un pumnal.

*Țara mea-i un colț de rai
Un buchet de flori de mai
Și Ardealul și Banatul
Dobrogea și tot Regatul
Basarabia iubită
Cu românii înfrățită
Un buchet de flori de mai.*

Stă de pază-n codrii deși
Ștefan cu ai lui răzeși
Iancu craiul moșilor
Ești stăpânul munților
Pentru noi încă trăiești.

(refren)

Port opinca în picior
Și căciula dacilor
Limba pe care-o vorbim
De la daci o moștenim
Limba scumpul nostru odor.

(refren)

Munții sunt a noastr-avere
A românilor putere
Pajiști, ape și câmpii
A românilor moșii
Asta-i marea noastr-avere.

(refren)

Noi aicea ne-am născut
Țara noastră-i pământ sfânt
Am primit din cer un dar
Un loc sfânt, un sfânt hotar
Să-l iubim pân' la mormânt.

(refren ×2)

67. Vin românii, vin la Alba iar

Repertoriu: Mariana Anghel

Se înalță până sus la ceruri
Cântecul ce vine din Ardeal.
Glasurile de români răsună,
Sunt români veniți la Alba iar.

*Vin românii, vin la Alba iar,
Vin la Alba iar.*

(×2)

Frați români din cele patru unghiuri,
Fruntea ți-o ridică acuma sus,
Că din somnul greu, somnul de moarte,
Înviat-ai ca Iisus

(refren)

Toți românii își dau mână cu mână
Și întind o horă în Ardeal.
Hora-i mare și cuprinde țara,
Soarele răsare din Ardeal

(refren)

Versiunea studentească de la Oașa:

Se înalță până sus la ceruri
Cântecul ce vine din Ardeal.
Glasurile de români răsună,
Sunt români veniți la Oașa iar.

*Vin românii, vin la Oașa iar,
Vin la Oașa iar.
Vin românii, vin iar la Găbud
Vin iar la Găbud*

Frați români din cele patru unghiuri,
Fruntea ți-o ridică acuma sus,
Că din somnul greu, somnul de moarte,
Înviat-ai ca Iisus

(refren)

Toți românii își dau mână cu mână
Și întind o horă în Ardeal.
Hora-i mare și cuprinde țara,
Soarele răsare din Ardeal

(refren ×2)

68. Transilvanie frumoasă⁴³

Repertoriu: Sava Negrean Brudașcu

Transilvanie frumoasă, frumoasă,
Pregătește-te mireasă, mireasă,
Că-ți aducem petitor, petitor,
Sfântul nostru tricolor.

Sai Brașovule bătrâne, bătrâne,
Că vin trupele române, române,
Sai și tu măi Făgăraș, Făgăraș,
Că-s trupe de românași.

Săriți și voi șapte sate, sate,
Săriți șaptezeci și șapte, și șapte,
Să se-audă-n Chișinău, Chișinău,
Că și-acolo-i neam de-al meu.

Să se-audă-n București, București,
România să trăiești!
România să trăiești, să trăiești,
Și mai mândră să-nflorești.

69. Vai săracii dușmanii

Repertoriu: Nicolae Furdui Iancu

Vai săracii dușmanii,
Cum și-or pierdut ciucurii.
Codrule, codrule drag.
Pe podul Sătmăruului,
De doru' Ardealului.
Codrule, codrule drag.

Suie dușmanii pe cal,
Să se uite în Ardeal.
Codrule, codrule drag.
Să vă dați de pe cal jos!
Că Ardealu' nu-i a vost'.
Codrule, codrule drag.

Vrut-or ei să poruncească,
Iar în Țara Românească.
Codrule, codrule drag.
Poruncească-n țara lor,
Asta-i a românilor.
Codrule, codrule drag. (3×2)

⁴³Cântecul a fost compus și cântat prima oară în anul 1944, când trupele române au participat la eliberarea Transilvaniei de Nord, aflată sub ocupația Ungariei prin Dictatul de la Viena 1940.

70. Balada lui Tănasă Todoran⁴⁴

Repertoriu: Valeria Peter Predescu

Sub un deal cu stejăriș,
Lângă Salva pe-un Podiș,
Într-o zi die primăvară,
Grănișerii s-adunară.
Jurământu să-l diepună,
C-apoi tăte-or mere strună.

Steagu când l-o aplecat,
Un bătrân o-ncălecat,
Moș Tănasă Todoran,
Neînfricatu Bichijan.
Iesă-n fața lor călare,
Și rostește-o cuvântare.

Moș Tănasă Todoran,
Neînfricatu ardielean.
Ani el număra o sută
Ș-așei-ai die mult trecută.

Nu primim al vostru sfat,
Ne-ați mințat, ne-ați înșălat,
Pă minșiuni împărătești,
Nu dăm brață voinicești.

- Nu vă dați fișiori cătanie,
Că-ți purta păduși cu coarne.
Asta vă spunie de-un an,
Moșu vostu Todoran.

-În mormânt de m-or băga,
Nu mă las die lejea mea,
Asta-i lejea lui Hristos,
Slobozâți puștile jos.
Ș-apoi să le rădicați,
Și spre domni să le-ndreptați.

Di la-nalta-mpărătaie,
O vinit o comișâie,
Și pe mulți îi judecară,
Feștecăre, cum să piară:
Unii în temniță băgați,
Opt să șie spânzurați.

Numa Moșu Todoran,
Neînfricatu ardelean,
El s-o sfârșât tras pă roată,
Plâns și azi die lumea toată.
Lângă Salva pă Moșirlă,
Și codru plânge die milă.

Mândru câmp bătut de rouă,
Îi jălesc feșioare nouă,
Și nouă fișiori voinici,
Pă cei omorât aici.
Lângă Salva pă Moșirlă,
Și codru plânje die milă.

⁴⁴Sfântul Atanasie Todoran este prăznuit pe 12 noiembrie împreună cu ceilalți Sfinți Martiri și Mărturisitori născuți: Vasile din Mocod, Grigore din Zagra și Vasile din Telciu. Născut în 1643 sau 1659 în satul Bichigiu, valea Sălăutei, jud. Bistrița-Năsăud, a fost grănicer român și inițiatorul revoltei de la Salva. A luptat în regimentul de apărare al Vienei, de unde a dezertat și s-a întors în Transilvania luptând în oastea lui Pinteazul, apoi trecând munții și înrolându-se în armata Moldovei, a domnitorului Mihai Racoviță, de la care primește rangul de răzeș. Militează pentru drepturile grănicerilor români la Curtea de la Viena, de unde obține doar promisiuni, nu și fapte. Pe fondul convertirii forțate la greco-catolicism a românilor din Transilvania, impusă de Împărăteasa Maria Tereza, Generalul Bukov însoțit de episcopul unit Petru Pavel Aron, organizează pe data de 10 mai 1763 la Salva, pe platoul numit „Mocirlă”, depunerea de către grănicerii născuți (2 batalioane de infanterie și 8 companii de cavalerie) a jurământului de credință față de Curtea de la Viena și sfințirea steagurilor de către episcopul unit. Moș Tănasă Todoran, în vârstă de 104 ani, încalcă și ține un discurs lămuritor grănicerilor, în urma căruia aceștia au aruncat armele în semn de protest și nesupunere și s-au năpustit asupra trimișilor de la Curte: „De doi ani noi suntem cătane, adică grăniceri, și carte n-am căpătat de la înalta împărăteasă, că suntem oameni liberi! Ne-am scris iobagi, dăm dare, facem slujbe cătănești, copiii noștri vor merge până la marginele pământului să-și verse sângele, dar pentru ce? Așa nu vom purta armele, ca Sfânta Lege să ne-o ciufulească. Jos armele! Aruncați afară păgânii dintre hotarele noastre!”. Pentru acestea, 6 luni mai târziu, pe data de 12 noiembrie 1763 sfârșește mucenicește, tras pe roată, iar ceilalți trei grăniceri prăznuiți alături de el sfârșesc prin spânzurare.

Cântece ceremoniale de cătănie

71. A cătanelor⁴⁵

Miersig, com. Husasău de Tinca, jud. Bihor

Tăt am zîs, mă duc, mă duc
Tăt am zîs, mă duc, mă duc măi,
Mândrile nu m-o crezut
Mândrile nu m-o crezut măi.

Da amu mă poate crede, (×2)
Că trii ani nu mă mai vede. (×2)

Da trii ani îi vreme lungă, (×2)
Cine poate să-i ajungă? (×2)

Măi, mândruță, spic dă grîu (măi), (×2)
De ce ieși sara la rîu (măi)? (×2)

Cu polile de bumbacu (măi), (×2)
Că io după tine zacu (măi). (×2)

Cu polile de fuioru (măi), (×2)
Că io după tine moru (măi). (×2)

72. Astăzi, mâine, io mă duc

Ținutul Pădurenilor, Cerbăl, jud. Hunedoara

Astăzi, mâine, io mă duc (×2)
Ai și nu dorule numa

Maica rămâne plângându (×2)
Ai și nu dorule numa

Și plângând și suspinându.

Taci maico și fii voioasă
Că de-oi găsi țara-n pace
Io 'napoi iar oi întoarce.
De n-oi găsi țara-n pace
Io 'napoi n-oi mai întoarce.
M-oi lipi lâng-o cetace
Ți-oi scrie măicuț-o carte,
Nu ți-oi scri' cu vânăteală,
Ci ți-oi scri' cu argință.
Cine-o prinde s-o cetească,
Lacrămi din ochi să pornească,
Măicuță de jelea noastră.

⁴⁵Inf.: Marian Gheorghe, 44 ani; Bălaj Traina, 40 ani și alți bărbați.
Febr. 1966.

73. Bată-mi-ce, mumă, bată⁴⁶

Borloveni, comuna Prigor, jud. Caraș-Severin.

Bată-mi-ce, mumă, bată, (×2)
Gi șie nu mă făcuș fată. (×2)

Mă făcuș numa fișiorî (×2)
Să iau drumu la pișiorî. (×2)

Să mă duc în cătănie, (×2)
Ungie nima nu mă șcie. (×2)

Să mă duc în strinătacie, (×2)
Ungie n-am soră, niși fracie. (×2)

74. Când era ca să-mi petrec

Repertoriu: Ionuț Fulea

Când era ca să-mi petrec,
Da' mi-o venit ordin să plec. (2×2)

Ordin de la-mpărăție
Șa lai lai la
Să mă ducă-n cătănie
Șa lai lai la

Strânge-mă mândră pe braț'
Da' mă sărută cu dulceață. (2×2)

Că pă mâine-n ceasul zece
Șa lai lai la
Îi veni și mi petrece.
Șa lai lai la

Și-a venit și măicuța,
Da' să mă petreacă și ea. (2×2)

Auzi mândro trenul vine,
Șa lai lai la
Plânge inimioara-n mine.
Șa lai lai la

Auzi mândro ori n-auzi?
Da' ori ți-e lene să-mi răspunzi? (2×2)

Auzi mândro - toba bate
Șa lai lai la
Rămâneți cu sănătate.
Șa lai lai la
Că-i poruncă-mpărătească
Șa lai lai la
Trebe să să împlinească!
Șa lai lai la

⁴⁶Inf.: Ilie Ienea, 33 ani.

75. **Cîntă cucu-n vîrf dă nuc**⁴⁷

Comuna Șanovița, jud. Timiș

Cîntă cucu-n vîrf dă nuc,
Vine-mi vreme să mă duc,
Să mă duc în țări străine,
Dăpărtat mîndră de cine.

Să mă duc nici eu n-aș vrea,
Tăt cu cine-aș rămînea,
Dar dușmanii mă sîlesc,
Să mă găt și să pornesc.

Lasă-mă de capu mieu,
Să mă jior eu cum vreau eu,
Să mă jior la mîndra mea,
C-o iubesc numa pe ea.
Pră apă și pră uscat,
Zâua și pră însărat.

Ți-am spus mîndro că mă pierzi,
Și tu n-ai vrut să mă criezi,
Dar acuma poți vegea,
Că nu-i glumă vorba mea.

M-o pus neamțu sub măsură,
Mi-o cătat șî ghinți-n gură.
M-o cătat în sus și-n jos,
Și pră față, și pră dos.

Ieu cregiam dintr-a mea samă,
Că doară nu-s bun cătană,
Dar aud că-mi zice mie:
„Mergi la masă să ce scrie!”

Și mă pusă d-am jurat,
Și mă pusă d-am jurat,
Pră apă și pră uscat,
Pră apă și pră uscat.

76. **Cîntă cucu sus pă vie**⁴⁸

Com. Bătrîna, Ilia, Ținutul Pădurenilor

Cîntă cucu sus pă vie (×2)
Ei hai hai hai mă
Cîntă cucu sus pă vie.

Cînte, că nu-mi cîntă mie (×2)
Ei hai hai hai mă
Cînte, că nu-mi cîntă mie.

Cînt-a păcurarului
Să-și abată oile(re)
Di pă tăte văile(re),
Să nu rupă florile(re).
Florile-s de trăbuială
La domni să-și facă cerneală.
Să-și cernească hainile(re)
Pă când mer cătanile(re).
Să-și cernească puștile(re),
Pă când vin răgutile(re).
Săracile de răgute,
Că nu mai au zîle multe,
Numa ceasuri și minute.
Tăte cătanile pleacă,
Merg părinții să-i petreacă.
-Hai mîndro, ca să dau mîna,
C-acuși fluieră mașina,
Șî rămâi, mîndro, cu bine,
N-ai avut noroc di mine;
Rămâi, mîndro, sănătoasă,
Tu cu mine-ai fost făloasă.

⁴⁷Inf.: Niță Vidac, 36 ani. 1932

⁴⁸Inf.: Roșca Maria „Pătruț”, 40 ani. Cul.: Emilia Comișel, 1954.

77. Cucule, aripă neagră⁴⁹

Țăudu, com. Almaș, jud. Sălaj

Cucule, aripă neagră,
Cucule, aripă neagră,
Cântă-n codri să s-aleagă.

Să s-aleagă toți voinicii,
Să s-aleagă toți voinicii,
Care-au plecat de pe-aicii.

C-așa m-am ales și eu,
C-așa m-am ales și eu,
Și-am plecat din satul meu.

(și) Gată, mamă, cina bine
(și) Gată, mamă, cina bine
Ș-o cina azi fără de mine.

Că și eu mamă-oi cina,
Că și eu mamă-oi cina,
După ce ne-or recruta, mă.

78. Decât la-mpărat cătană⁵⁰

Ieud, Maramureș

Decât la-mpărat cătană
Decât la-mpărat cătană

*Ai lai la la la la la
Ai lai la la la la la*

Mai bine-n codru cu pană (×2)

(refren)

Decât la-mpăratu slugă (×2)

(refren)

Mai bine-n codru cu frunză (×2)

(refren)

⁴⁹Inf.: Ștefan Iuliu, 76 ani. Cul.: Bocșa I., studenți, 2005; Tr. Stan A.

⁵⁰Inf.: Măricuța Hotco, 19 ani.

79. **Doamne, negri mai sînt munții**⁵¹

Geagiu de Sus, com. Stremț, jud. Alba

Doamne negreii mai sînt munții (×2)
Toamna când pleacă recruții.

Doamne negrii mai sunt norii (×2)
Toamna când pleacă feciorii

Că-și plâng maicile ficiorii (×2)
Ba mândrele iubitorii

Și surorile-și plâng frații (×2)
Ba nevestele bărbații

Frunză verde deal de spine (×2)
După min nu plînge nime

Numa frunza și iarba (×2)
C-așa-i pă tătă lumea.

80. **Frunza verde ca iarba**

Repertoriu: Grigore Leșe

Frunză verde ca iarba, (×2)
Tună Doamne-n ce-i tuna (×2)

Tună-n hiru⁵² paiului (×2)
Și-n condeiu neamțului (×2)

Să nu poată altu scrie (×2)
Alți feciori în cătănie (×2)

Mie cucu mi-o cântat mă (×2)
Neprânzît și necinat
În cătane de plecat.

Mie cucu mi-o horit (×2)
Necinat și neprânzît
În cătane de pornit.

Strigătură:

Da io mă duc mândră mă duc,
În cătane nu la plug.
Io mă duc mândră-n cătane,
Tu rămâi și spală haine.
Că io de aici mă duc cu dor,
Cum mere luna pân nor.
Io de aici mă duc cu jele,
Cum mere luna pân stele.

⁵¹Inf.: Chiorean Ștefania, 72 ani. Cul.: Bocșa Ioan, studenți, 2012; Tr. Stan Alina.

⁵²hir = fir.

81. Io mă duc, codru rămâne⁵³

Motiș, Cehu Silvaniei, jud. Sălaj

Io mă duc, codru rămâne, (×2)
Plânje frunza după mine.

Plânje frunza și iarba, (×2)
Și mândruța săraca, măi.

Reconstituire versuri:
Io mă duc, mândră, mă duc, (×2)
În cătane, nu la plug, măi.

Io mă duc, mândră, de-acasă, (×2)
În cătane, nu la coasă.

(și) Gată maică cufăru, (×2)
Că m-așteaptă ghezeșu, măi

Num-atâta mi mai greu, (×2)
Până ies din satu meu măi.

82. Io mă duc mândră cătană

Livezile, jud. Alba

Da io mă duc mândră cătană (×2)
Treci valea și dă-mi o peană (×2)

Da ie-mă bade și pă mine (×2)
Brâu roșu pă lângă tine (×2) .

De ți-o păre bade greu (×2)
Fă-mă lumină de său (×2)

Că io unde-i însera (×2)
Io bine te-oi lumina (×2)

⁵³Inf.: grup femei. Cul.: Bocșa Ioan, studenți, 2012; Tr. Irimie D.

⁵³Inf.: Man Ioan, 69 ani. Cul.: Bocșa Ioan, studenți, 2012; Tr. Stan Alina.

83. **Nu-mi pare rău că mă duc**⁵⁴

Galda de Sus, jud. Alba

Nu-mi pare rău că mă duc, (×2)

Că-mi pare rău după plug. (×2)

După plug și după casă, (×2)

După-a mea mândră frumoasă. (×2)

- Spală, maică, hainile, (×2)

Că să duc cătanile. (×2)

- Dragu maicii, le-am spălat, (×2)

Numa nu s-or prea uscat. (×2)

- Lasă maică și mai ude, (×2)

C-așa-i data la răgute. (×2)

Cântă cucu pe fântână, (×2)

Că mai am o săptămână. (×2)

Cântă cucu pe găleată, (×2)

Săptămâna mi se gată. (×2)

84. **Zîua bună satule**

Com. Alămor, jud. Sibiu

Zîua bună satule (×2)

Așteaptă-mă trenule (×2)

Strigătură: U-iu!

Trenule n-ai avea parte (×2)

De șinele de sub roate

Că mă străinezi departe.

Strigătură: U-iu!

Că m-ai străinat pe-o lună (×2)

Să fiu tot cu arma-n mână (×2)

Strigătură: U-iu!

Că m-ai străinat departe (×2)

Să fiu cu ranița-n spate (×2)

Strigătură: U-iu!

⁵⁴Inf.: Prață Simion, 72 ani. Cul.: Bocșa Ioan, studenți, 2012; Tr. Stan Alina.

⁵⁴Inf.: Florea Viorel, 18 ani; 5 clase, agricultor, 1963.

Cântece despre cătănie

85. Cântec vechi de cătănie

Bucovina, Moldova

Repertoriu: Sofia Vicoveanca, Silvestru Lungoci

Da ard-o focu cătănie,
Mult amar mi-o adus mnie,
Mult amar multă durere ,
Numa lacrimi pă podele.

De une catana pleacă,
Ramâne casa saracă,
Rămân boii neînjugăți,
Și parinții supărați,
Nevestica-nlacrămată,
Copilași plângând pă vatră.

Da plânji-inimă-n sân la mini,
C-ași nu ti vedi nimi,
Peste noapte mă trăzesc
Cu straile sfātuiesc,
Cu cămeșa cu ciupag,
Pe care-o purtai cu drag.

Da cu sumanu șel cu cliniți,
Sumanel țasut de mine,
Noapte când nu știe nime.

Și-amu-ți spăl straiele-n jele,
Le înmoi în lacrimi grele,
Și le usuc cu durere,
Și cu dorurile mele.

86. De când războiu s-a-nceput

Basarabia

Repertoriu: Formația Ethos⁵⁵

De când războiu s-a-nceput (of) (×2)
Nu mai vezi feciori la plug of,
Da nici patru boi la jug of.

Plugul două vaci îl trag (of), (×2)
De coarne ține un moșneag of . (×2)

Și-o femeie supărată, (×2)
Strigă la vaci câteodată. (×2)

Haide hai vacile mele, (×2)
C-ați rămas voi sângurele (×2) .
Și-așteaptă în câmp să vie,
Bărbatu din bătlie (of of) (×2)

⁵⁵Bolboceanu - vocal, Maria Stoianov - scripcă și Luminița Stoianov cobză). Sursă: canalul de youtube - fabr1s.

87. **Dunăre apă vioară**

Repertoriu: Liviu Vasilică

Dunăre, apă vioară,
Face-te-ai neagră cerneală, of, of, of!
Ca să scriu p-o hârtioară,
S-o trimet la mama-n țară.

S-o trimet la mama-n țară,
Să-mi dea bani dă cheltuială,
Să-mi dea bani dă cheltuială,
Și țoale de premeneală.

Că acolo unde-s eu
E doar foc și traiu-i greu,
Nu e apă, nu e grâu,
Și e sânge pân' la brâu.

Eu, în rândul dinainte,
Unde-i glonțul mai fierbinte, of, of, of!
Zâua, noaptea, gloantă plouă,
Tot pământu-i ca o rouă.

Sângele dușmanului
Bate-n țasta calului,
Sângele românului -
Jos la glezna murgului.

Dar voinicul ce grăia,
Vorba nu și-o termina,
Că un glonț ce rățăcea
Inima îi străpungea,
Spate la pământ puneă,
Ochii în cer își ațintea,
Și pă cer el ce vedea?
Un cuc porumb că zbura
Și dă cuc el să ruga:

- Cucule, porumbule,
Întinde-ți aripile, of, of, of!
Să zbori până-n țara mea,

Să-ntâlnești pe măicuța,
Să-i vestești dă moartea mea, măi.

Cucul pă gând nu mai sta,
Peste Dunăre zbura
Și-ntâlnea în calea lui
Pe mama soldatului.

Și dă când o întâlnea
Veste neagră că-i dădea,
Iar măicuța, când afla,
Veșmânt cernit își puneă,
Părul din cap își smulgea,
Și din gură blestema,
Blestema și lăcrăma:

- Lui, lui, lui, lui,
Pui, a' mamii pui,
Te-așteptam să vii,
Să vii soldățel,
Să vii din răzbel,
Bată-l de răzbel,
Că n-a fost nițel!
Că ne-a pustiit,
Câmpu-a pârjolit,
Casele-a golit,
Inimile-a fript,

- Lui, lui, lui, lui,
Pui, a mamii pui,
Te-așteptam să vii,
Lui, lui, lui, lui...
Lui, lui, lui, lui...

88. **Dimineața când mă scol**⁵⁶

Basarabia

Dimineața când mă scol,
Întâi plâng și-apoi mă spăl,
Și mă razăm de ușorî,
Și mă uit în sat cu dorî.

Cum trec mame la fișiori,
Și surori la frățăori.
Da la nime n-are șine,
Că sînt străină pe lume.

Dimineața când mă scol,
Întâi plâng și-apoi mă spăl,
Și mă razăm de ușorî,
Și mă uit în sat cu dorî.

89. **Ioane, Ioane**⁵⁷

Voluntari, jud. Ilfov, Muntenia

Ioane, Ioane,
Gurița mă doare
Tot strigând Ioane,
Ioan nu răspunde,
Că n-are de unde.
Ionel al meu,
Legănel dintâi,
La oaste-a pornit,
Și n-a mai venit. (×2)

Ioane, Ioane,
Via ta arată,
Via ta săpată,
Rămasă neculeasă.
Și vin grăuraș,
De rupi ciorchinaș,
Rămân butuci goi,
Bătuți de vânt și ploi.

Vineri dimineață,
Pe rouă, pe ceață,
Plimbă, mi se plimbă,
O maică bătrână,
Cu doi dinți în gură.
Mergea și plângea,
Pe cine vedea,
Pe cine-ntâlnea,
Tot îl întreba:
Nu cumva-ați văzut
Pe-aici un voinic,
Cu obraji de floare,
Ochii de cicoare.

⁵⁶Inf.: Suzana Popescu. Sursă: canalul de youtube - fabr1s.

⁵⁷Inf.: Viorica Sandu. Sursă: canalul de youtube - fabr1s.

90. **Irma me**⁵⁸

Mărișel, jud. Cluj

Pântru tine, mai Ioane (×2)
Patru boi cu lanțu-n coarne

Irma me, irma me
Iar începe-a mă dure

Patru boi cu lanțu-n coarne (×2)
Ei acolo mor di foami.

Că cine i-o hărănit(u) (×2)
La Crimeeia că-i rănit.

Și cine i-o adăpat(u) (×2)
La Crimeeia-i concentrat.

Săracă căsuța me (×2)
Cine a fi stăpân la ea.

Săraci coptcilașii mei (×2)
Cine a fi tată la ei.

Nistrule aproape-ți malu (×2)
Stai să treacă mărișalu.

Și mărișalu o trecut(u) (×2)
Luptă mare s-o făcut.

91. **Munte, munte piatră sacă**

(Și) munte, munte piatră sacă (×2)
Lasă ficiorii să treacă.

(Și) să treacă la ciobănie (×2)
Să scape de cătunie.

(Și) cătunia-i jug de-aramă (×2)
Trag ficiorii fără' de samă.

(Și) cătunia-i jug de hier, (×2)
Trag ficiorii până pier.

(Și) vai săracii feciorii (×2)
Cum să duc ca grâurii.

(Și) blăstămându-și părinți (×2)
Pân ce io făcut pă ei.

(Da) și părinții nu-s de vină (×2)
Că și ei nu pot nimică.

(Și) înorat îi ceru roată (×2)
Supărată-i lumea toată.

(Și) pune pace cu neamțu (×2)
Pân-a cătuni mândru.

(Și) pune pace cu țara (×2)
Pân-a cătuni badea.

⁵⁸Cul.: Răzvan Roșu

92. Prin gară prin Cernăuți

Repertoriu: Grigore Gherman

Prin gară prin Cernăuți of
Trece-un tren plin cu recruți of
Cu sergenți și cu soldați of
Ca brazii din munți înalți of
Of of inimioara mea

I-au luat cu miile
Au venit cu zecilii
Rămân casă fără tați
Și părinți înlăcrimați
Of of inimioara mea

Mamelor nu mai plângeți of
Ca-ți făcut numai băieți of
De-or murit pă lan cu foc
N-au avut strop de noroc
Of of inimioara mea

Unde-s mormintele mici of
Îs soldații câte cinci of
Unde-s mormintele mari
Îs sergenți și caporali
Of of inimioara mea
Ardăte-ar focu război
Ne-ai adus numai nevoi
Of of inimioara mea

93. Râtule cu iarbă rară

Repertoriu: Nicolae Sabău

Râtule cu iarbă rară.,
Cine te-o cosî la vară?
Feciorii nu te-or cosî măi,
Că s-or duce-a cotuni,
Măi dorule, măi.

Fetele nu te-or grebla,
Numa tăt la poșt-or sta măi.
Și-or întreba poștărița,
Am carte de la bădița?
Măi dorule, măi.

M-or cosî feciorașii,
Și cei duși când or zini măi.
Și-or rămas fete prin sat măi,
Nu m-or lăsa negreblat,
Măi dorule, măi.
Că le-am dat mărgăritare
Și le-o prins la cingătoare,
Măi dorule, măi.

94. Trimăs-o-mpăratul carte

Repertoriu: Grigore Leșe

Trimăs-o-mpăratu carte (×2)

La fetile di pă sate.

Să nu-și facă rochii-n flori (×2)

Că nu le rămân ficii.

Să-și facă rochii mnierâie⁵⁹ (×2)

C-o murit feciori o o mie.

Împărate, împărate (×2)

Pune pace, nu te bate.

Răgutele-s tinerele (×2)

Nu știi rându la oțale.

La oțale, la focu (×2)

Da știi rându la plugu.

⁵⁹mnieriu = albastru.

Index alfabetic

A

A cătanelor	71
Acolo este țara mea	1
Apa trece, pietrele rămân	2
Așa-i românul	4
Astăzi fraților români	3
Astăzi, mâine, io mă duc	72
Avem o țară	5

B

Balada lui Tănasă Todoran	70
Basarabia pe Cruce	6
Basarabie	7
Basarabie nu plânge!	8
Bată-mi-ce, mumă, bată	73

C

Căciula	9
Când a fost să moară Ștefan	10
Când era ca să-mi petrec	74
Cântă cucu sus pă vie	76
Cântă cucu-n vârful dă nuc	75
Cântec pentru Bucovina	11
Cântec vechi de cătănie	85
Cântecul Iancului	12
Cântecul străinătății	13
Cântecul tricolorului	14
Cât trăim pe-acest pământ	15
Cea din urmă noapte	16
Clopotul reîntregirii	17
Cucule, aripă neagră	77

D

Dac-am plecat Ardealule din tine ...	18
De când războiul s-a-nceput	86
Decât la-mpărat cătană	78
Deșteaptă-te, române!	20
Dimineața când mă scol	88
Doamne ocrotește-i pe români	19
Doamne, negri mai sînt munții	79

Dunăre apă vioară	87
-------------------------	----

E

Eminescu	21
----------------	----

F

Floare de colț	22
Frați români din lumea-ntreagă	23
Frunza verde ca iarba	80

H

Hai să-ntindem hora mare	26
Hai, hai Munți Carpați	24
Hora Unirii	25

I

Iancu la Tebea	28
Imn	27
Imn dacic	29
Io mă duc mândră cătană	82
Io mă duc, codru rămâne	81
Ioane, Ioane	89
Irma me	90

Î

În limba ta	30
-------------------	----

J

Jurământ la Putna	31
Jurământ pentru Ardeal	32

L

Limba noastră	33
Limba română	34
Limba românească	35
Luptători de frunte	36

M

Marșul lui Iancu	37
Marșul lui Tudor	38
Măi Ardeal, Ardeal, Ardeal	39
Măi, române, românaș	41

Măi, stejar	40	Vin românii, vin la Alba iar	67
Mihai Vodă cel Viteazu	42		
Motii mei	43	Z	
Mugur mugurel	44	Zîua bună satule	84
Munte, munte piatră sacă	91		

N

Ne-au călcat străinii	48
Noi români din neam de frunte	45
Noi suntem români	46
Nu uita că tu ești dac	47
Nu-mi pare rău că mă duc	83

P

Pe Câmpia Libertății	49
Pe-al nostru steag e scris Unire!	52
Pentru ea	50
Peste Prut, la răsărit	51
Plâng munții Ardealului	54
Prin gară prin Cernăuți	92
Puneți șeile pe cai	53

R

Răsai	55
Răsună un tulnic	56
Râtule cu iarbă rară	93
Românie, Românie	58
Românul	57

S

Ștefan, Ștefan, Domn cel Mare	59
Suntem români mereu	60

T

Țara lui Foaie verde	65
Țara mea-i un colț de rai	66
Tot ce-i românesc nu piere	61
Transilvanie frumoasă	68
Treceți batalioane române	62
Trei culori	63
Trimăs-o-mpăratul carte	94
Tu, Ardeal	64

V

Vai săracii dușmanii	69
----------------------------	----

Iubitu meu fiiu,

Mai nainte de toate sa cade să cinstești și să lauzi neîncetat pre Dumnezeu cel mare și bun și milostiv și ziditorul nostru cel înțelept, și zioa și noaptea și în tot ceasul și în tot locul. Și să foarte cuvine să-l slăvești și să-l mărești neîncetat, cu glas necurmat și cu cântări nepărăsite, ca pre cela ce ne-au facut si ne-au scos din-tunérec la lumină și den neființă în ființă. O, câta iaste de multă mila ta, Doamne, și gândul și cugetul tău, care ai spre noi oamenii! O, mare taină și minunată! O, cine va putea spune toate puterile tale și lauda slavei tale! Dumnezeu, pentru mila sa cea multa, lăcui întru noi oamenii și să arătă noao. Dumnezeu fu în ceriu și om pre pamântu și într-amândoaă desăvârșit. Și pre om și-l făcu fiiu iubit și moștean împărăției sale. O, mare iaste taina înțelepciunii tale Doamne, care fu spre noi oamenii! Ni dar să mărim pre Dumnezeul nostru și să strigăm dinpreună cu David, zicând: „Chiuți lui Dumnezeu, tot pamântul, slujiți lui Dumnezeu în veselie, intrați înaintea lui cu bucurie si cu veselie si cu curăție. Să știți că acela ne-au făcut, iar nu noi, și acela iaste Dumnezeul nostru și noi suntem oamenii lui și oile pășunii lui. Intrați prin poarta lui în ispovedanie, în curțile lui, în cântări, mărturisiți-vă lui și lăudați numele lui, că iaste bun și milostiv Domnul și sfânt Dumnezeul nostru. Că iaste mila lui cea mare cu noi în véci, și bunătatea lui cea multă“.

Începutul Învățăturilor Bunului Credincios Ioan Neagoe,
Voievodul Țării Ungrovlahiei,
carele au învățat pre fiul-său Theodosie Vodă

NU PLÂNGE, MAICĂ ROMÂNIE!

Nu plânge, maică Românie,
Că am să mor neîmpărtaşit!
Un glonț pornit spre pieptul tău,
Cu pieptul meu eu l-am oprit...

Nu plânge, maică Românie!
E rândul nostru să luptăm
Și din pământul ce ne arde
Nici o fărâmbă să nu dăm!

Nu plânge, maică Românie!
Pentru dreptate noi pierim;
Copiii noștri, peste veacuri,
Onoare ne vor da, o știm!

Nu plânge, maică Românie!
Adună tot ce-i bun sub soare;
Ne cheamă și pe noi la praznic,
Când România va fi mare!